

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.8.1.2024

Pani
prof. dr hab. Hanna Kostrzevska
Rektor Akademii Muzycznej
im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu

ul. Święty Marcin 87, 61-808 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/090 - Funkcjonowanie publicznych uczelni muzycznych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu, ul. Święty Marcin 87, 61-808 Poznań ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	prof. dr hab. Hanna Kostrzewska Rektor Akademii, od 1 września 2020 r. ² (akta kontroli str. 1182)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Dostosowanie działalności publicznej uczelni muzycznej do wymogów obowiązujących uregulowań prawnych i organizacyjnych, z uwzględnieniem potrzeb otoczenia kulturalnego i społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. 2. Zapewnienie i wykorzystanie bazy naukowo-dydaktycznej. 3. Gospodarowanie posiadanym majątkiem oraz rozporządzanie środkami finansowymi.
Okres objęty kontrolą	Lata 2022-2024 (do 2 sierpnia) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na ocenę kontrolowanej działalności ³ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontrolerzy	1. Marek Rozwalka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/037/2024 z 11 marca 2024 . 2. Tomasz Juskiewicz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/042/2024 z 18 marca 2024 r. 3. Grzegorz Wojtasz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/090/2024 z 12 czerwca 2024 r. 4. Artur Pigłas, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LPO/092/2024 z 18 czerwca 2024 r. (akta kontroli str. 1-8)

¹ Dalej: Akademia albo Uczelnia.

² Dalej: Rektor.

³ Dalej także: badany albo kontrolowany okres.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2022-2024 (do 2 sierpnia) Akademia realizowała kształcenie studentów w ramach wykonywania podstawowych zadań Uczelni określonych w art. 11 ust. 1 ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁶.

Podejmowano działania mające na celu zapewnienie odpowiedniej jakości kształcenia. Prowadzono je na kierunkach, poziomach i profilach określonych w decyzjach ówczesnego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego⁷ i zgodnie z obowiązującą klasyfikacją. Oferta edukacyjna i realizowane działania wpisywały się w założenia przyjęte w Strategii Uczelni na lata 2020-2024, jednak nie zawierała ona m.in. ilościowych wskaźników realizacji ujętych w niej zadań. Prawdłowo stosowano przepisy regulujące wynagradzanie nauczycieli akademickich. Zatrudniani nauczyciele spełniali wymagania stawiane na zajmowanych stanowiskach, poddawani byli okresowej ocenie pracowniczej oraz mieli możliwość szkoleń i rozwoju zawodowego. W przypadku jednego pracownika Akademia nie zabezpieczyła swoich interesów przy współfinansowaniu mu studiów podyplomowych i rezydentury. Ponadto, nie sporządzano sprawozdań z przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków. W Uczelni prowadzony był wymagany przepisami audyt wewnętrzny. Rektor wprowadziła zasady funkcjonowania kontroli zarządczej, które jednak nie pozwalały w pełni zminimalizować ryzyka wystąpienia nieprawidłowości.

W Akademii w każdym roku akademickim studiowało ponad 700 osób, przy czym w roku 2021/2022 przyjęto 4,4% studentów więcej niż określono w limicie przyjęć. Ponadto, limity te były ustalane przez Senat Uczelni, zamiast przez Rektora, jednak liczba studiujących w Akademii była relatywnie stała, a jej niewielkie wahania wynikały m.in. ze zmian demograficznych. Zasoby biblioteczne były dostosowane do liczby studiujących. Akademia pozyskiwała nowe pomieszczenia, ale w dwóch przypadkach nie udokumentowano wymaganej zgody Rektora na pominięcie wewnętrznych regulacji dotyczących zamówień publicznych. Zobowiązania z tytułu najmu – z jednym wyjątkiem – regulowano terminowo. Uczelnia zarządzała bazą naukowo-dydaktyczną w sposób właściwy, przy czym nie we wszystkich salach zapewniono wymagane apteczki i instrukcje. Zabezpieczenie przeciwpożarowe trzech budynków nie było zgodne z obowiązującymi przepisami i wszczęto w tym zakresie postępowania administracyjne. Udostępniając sale, instrumenty oraz sprzęt muzyczny innym podmiotom, Uczelnia w pierwszej kolejności zabezpieczała własne potrzeby dydaktyczno-naukowe i kulturalne. Jednak zasady ich wynajmowania nie zostały ustalone systemowo, a warunki te każdorazowo określano w umowach. Stwierdzono w tym zakresie przypadki nierzetelnego zabezpieczenia interesów Akademii oraz opóźnień w wystawianiu części faktur.

Gospodarka finansowa była prowadzona na podstawie terminowo opracowanych i aktualnych planów rzeczowo-finansowych. Uczelnia w sposób prawidłowy realizowała obowiązek sporządzania sprawozdań w zakresie operacji finansowych, a roczne sprawozdania finansowe były poddawane audytowi. Akademia prowadziła działania mające na celu wyegzekwowanie należnych zaległości, jednocześnie wywiązując się z obowiązku terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań. Pomimo braku procedur, w sposób prawidłowy udzielano ulg w spłacie należności. Środki finansowe z tytułu dotacji i subwencji były właściwie wydatkowane, a obowiązki sprawozdawcze w tym zakresie rzetelnie wykonywane. Inwestycje i zakupy inwestycyjne były prawidłowo przygotowane i realizowane, przynosząc efekty

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz.U. z 2023 r., poz. 742, ze zm., dalej: UPSWiN.

⁷ Dalej: Minister NiSW.

w postaci poprawy warunków kształcenia. Katalog opłat edukacyjnych i ich wysokość zostały ustalone przez Akademię zgodnie z przepisami prawa. W poszczególnych latach badanego okresu w Uczelni wyodrębniono określone fundusze, w tym stypendialny, wsparcia osób niepełnosprawnych, zasadniczy, a korzystanie z ich środków było prawidłowe i rzetelne. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości dotyczące niedokonania odpisu aktualizacyjnego – relatywnie niewielkiej – należności oraz kilkudniowego opóźnienia w złożeniu sprawozdań nie miały istotnego wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

1. Dostosowanie działalności publicznej uczelni muzycznej do wymogów obowiązujących uregulowań prawnych i organizacyjnych, z uwzględnieniem potrzeb otoczenia kulturalnego i społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy

Opis stanu faktycznego

1.1. Uchwałą z 26 czerwca 2019 r. Senat Akademii uchwalił Statut Uczelni, który wszedł w życie z dniem 1 października 2019 r., co było zgodne z art. 227 ust. 1 ustawy z 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁹.

Statut uchwalono po zasięgnięciu opinii Rady Uczelni¹⁰ stosownie do wymogów art. 34 ust. 2 UPSWiN. W dniu uchwalania Statutu w Uczelni nie działały związki zawodowe. W Statucie określono zasady organizacji i funkcjonowania Akademii, w tym m.in.: sposób powoływania i odwoływania organów Uczelni, skład Rady i Senatu oraz zasady i tryb funkcjonowania tych organów, typy jednostek organizacyjnych Uczelni, funkcje kierownicze w Akademii, zasady prowadzenia działalności gospodarczej przez Uczelnię oraz dysponowania jej mieniem.

W okresie objętym kontrolą do Statutu wprowadzono trzy zmiany, zachowując przy tym wymóg zaopiniowania zmian wynikający z ww. przepisu UPSWiN. Wszystkie zmiany Statutu dokonane w latach: 2022 r. (jedna) i 2023 r. (dwie) zostały zaopiniowane przez Radę i utworzoną w 2020 r. organizację związkową.

(akta kontroli str. 982-1066)

Zarządzeniem nr 36/2019 z 30 września 2019 r. Rektor nadał regulamin organizacyjny Akademii, określając strukturę organizacyjną oraz podział zadań w ramach tej struktury, jak również organizację i zasady działania administracji Uczelni. Zgodnie z obowiązującym regulaminem zadania Akademii w obszarze naukowo-dydaktycznym realizowane były przez wydziały, instytuty i katedry oraz zakłady, a także jednostki ogólnouczelniane oraz jednostki pomocnicze. W Akademii utworzono:

- 1) Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej;
- 2) Wydział Instrumentalistyki, Wykonawstwa Historycznego, Jazzu i Muzyki Estradowej¹¹.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Dz. U. poz. 1669, ze zm., dalej: przepisy wprowadzające UPSWiN.

¹⁰ Dalej: Rada.

¹¹ Nazwa wydziału po zmianie dokonanej na podstawie zarządzenia Rektora nr 5/2022 z 26 stycznia 2022 r.

Zgodnie z § 12 Statutu, nadanie przez rektora regulaminu organizacyjnego Akademii i jego zmiany w latach 2022-2024¹² następowały po zasięgnięciu opinii Senatu, kanclerza oraz związków zawodowych działających w Akademii.

(akta kontroli str. 1067-1127)

W okresie objętym kontrolą Uczelnia realizowała zadania określone w art. 11 ust. 1 UPSWiN za wyjątkiem prowadzenia kształcenia na studiach podyplomowych (ust. 1 pkt 2). Akademia realizowała przy tym inne formy kształcenia obejmujące: staże artystyczne, Studium Musicalu, kursy przygotowawcze dla kandydatów na studia, międzynarodowe praktyki i staże absolwenckie w ramach programu Erasmus+, kurs grupowego nauczania gry na fortepianie (dla studentów oraz osób spoza uczelni).

Rektor wyjaśniła m.in., że w poprzednich latach uczelnia podejmowała próby uruchomienia studiów podyplomowych, jednakże, po dokładnym skalkulowaniu kosztów związanych z organizacją tych studiów, okazało się, że ich prowadzenie byłoby zbyt kosztowne w porównaniu do przewidywanych przychodów. Szczegółowe analizy rynkowe i konsultacje z potencjalnymi słuchaczami wykazały, że zainteresowanie takimi studiami było niewystarczające, aby pokryć wysokie koszty związane z zatrudnieniem wysoko wykwalifikowanej kadry dydaktycznej, przygotowaniem odpowiednich materiałów dydaktycznych, utrzymaniem infrastruktury oraz zapleczem technicznym, promocją i rekrutacją.

(akta kontroli str. 2294-2313)

Ponadto w Akademii prowadzono: (▪) działalność artystyczną i naukową obejmującą organizację wydarzeń artystycznych tj. koncertów, konkursów, festiwali, wystaw, spektakli teatralnych i operowych, sympozjów, konferencji, seminariów, kursów, wykładów, plenerów, wydawanie monografii naukowych, (▪) kształcenie doktorantów w ramach trzech szkół doktorskich¹³, (▪) kształcenie i promowanie kadr uczelni¹⁴, (▪) stwarzano osobom niepełnosprawnym warunki do kształcenia w Akademii poprzez m.in. wsparcie architektoniczne, informacyjne i informatyczne, (▪) wychowywanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie organizując m.in. koncerty patriotyczne i okolicznościowe, (▪) stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów; (▪) upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury, w tym przez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych, informacyjnych i archiwalnych; (▪) działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych.

(akta kontroli str. 1276-1302)

1.2. Zgodnie ze Statutem, organami kolegialnymi Uczelni były Rada i Senat, a organami jednoosobowymi Rektor, dziekani i dyrektorzy instytutów. W Statucie określono tryb wyborów, powoływania i odwoływania organów Akademii. Zgodnie z tymi zasadami w wyborach powszechnych wybierano rektora, członków senatu, dziekanów i dyrektorów instytutów. W Akademii powołano osoby do pełnienia funkcji wszystkich organów wymienionych w jej Statucie.

Senat Akademii uchwałą z 9 grudnia 2020 r. powołał Radę. Miesięczne wynagrodzenie dla członków Rady zostało ustalone przez Senat zgodnie z art. 22 ust. 4 UPSWiN, tj. w wysokości nieprzekraczającej 67% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 137 ust. 2 UPSWiN. Wybór członków Rady

¹² Regulamin organizacyjny zmieniony zarządzeniami Rektora z: 26 stycznia 2022 r. (nr 5/2022), 26 stycznia 2023 r. (nr 3/2023), 27 marca 2023 r. (nr 7/2023), 29 maja 2023 r. (nr 16/2023), 2 października 2023 r. (nr 23/2023) i 13 marca 2024 r. (nr 10/2024).

¹³ Szkoła Doktorska Solowego i Zespołowego Współczesnego Wykonawstwa Muzycznego, Szkoła Doktorska Historycznych Praktyk Wykonawczych i Budowy Instrumentów Muzycznych, Szkoła Doktorska Kompozycji, Teorii Muzyki, Rytmiki i Edukacji Muzycznej.

¹⁴ Skutkiem tych działań były uzyskiwane kolejne stopnie i tytuły naukowe oraz umożliwiano udział kadry Uczelni w szkoleniach.

nastąpił po przeprowadzeniu głosowania w trybie przewidzianym w Statucie. W latach 2022-2024 (I półrocze) wynagrodzenie naliczono oraz wypłacano w wysokościach wynikających z uchwał Senatu. Członkom Rady nie wypłacano innych świadczeń związanych z pełnieniem tej funkcji.

Rektor wyegzekwowała od wszystkich członków Rady złożenie oświadczeń o spełnieniu warunków umożliwiających powołanie do tego organu, tj. warunków określonych w art. 20 ust. 1 UPSWiN. Pismem z 17 grudnia 2020 r. przekazała Instytutowi Pamięci Narodowej oświadczenia lustracyjne członków Rady zobowiązanych do ich złożenia.

Jedna osoba będąca członkiem Rady zasiadała jednocześnie w Senacie. Żaden z członków Rady nie wykonywał w okresie pełnienia tej funkcji mandatu posła lub senatora.

W Statucie i regulaminie organizacyjnym poszczególnym organom Akademii nie przypisano zadań zastrzeżonych w UPSWiN dla innych organów Uczelni.

(akta kontroli str. 1183-1221)

1.3. Zgodnie ze Statutem (§ 28 ust. 5) funkcjami kierowniczymi w Akademii był: prorektor, zastępca dyrektora instytutu, kierownik katedry, kierownik zakładu, kanclerz, kwestor, dyrektor Biblioteki Głównej, dyrektor szkoły doktorskiej.

Analiza dokumentacji dotyczącej 12 osób pełniących funkcje kierownicze¹⁵ wykazała, że 11 osób zostało powołanych do pełnienia ww. funkcji na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 6 UPSWiN¹⁶. Kanclerz Uczelni, który był zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej w 2013 r. nie został powołany na ww. podstawie¹⁷. Do Kanclerza nie znajdował zastosowania § 95 ust. 3 Statutu, w myśl którego wybór pierwszych dziekanów, dyrektorów instytutów oraz osób sprawujących funkcje kierownicze, których mandat wygaś z mocy ustawy lub które zostały utworzone mocą niniejszego Statutu następował z chwilą jego wejścia w życie – albowiem jego mandat nie wygaś, a stanowisko istniało wcześniej.

(akta kontroli, str. 1258-1260)

Powołanie osób do pełnienia funkcji kierowniczej, do których zakresu obowiązków należały sprawy studenckie (prorektora ds. studenckich, z-cy dyrektorów instytutów, dyrektor szkoły doktorskiej), zostało przez Rektora uzgodnione z samorządem studenckim, stosownie do art. 23 ust. 5 UPSWiN.

(akta kontroli str. 1015-1064, 1222-1257)

1.4. W okresie objętym kontrolą w Akademii obowiązywała sporządzona przez Rektora strategia uczelni pn. „Misja, wizja, oraz cele strategiczne i operacyjne rozwoju Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu 2021-2026”¹⁸. Senat uchwalił ww. Strategię w dniu 24 listopada 2021 r. po uprzednim jej zaopiniowaniu przez Radę¹⁹. W Strategii określono 38 celów strategicznych, którym przypisano łącznie 114 szczegółowych celów operacyjnych służących realizacji wizji funkcjonowania Akademii jako uczelni: o jasno określonej, rozpoznawalnej tożsamości; atrakcyjnej dla studentów polskich i zagranicznych; prowadzącej najwyższej jakości działalność artystyczną; prowadzącej działalność naukową; wzbogacającą trwale polską i światową kulturę muzyczną, aktywnie współpracującą

¹⁵ Prorektor ds. studenckich, Dyrektor Szkoły Doktorskiej, czterech zastępców dyrektorów instytutów, czterech kierowników katedr, Kanclerz, Kwestor.

¹⁶ Przepis kompetencyjny określający zadania Rektora, w tym powoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych w Uczelni i ich odwoływanie.

¹⁷ UPSWiN weszła w życie – co do zasady – 1 października 2018 r. Zgodnie z art. 246 ust. 1 przepisów wprowadzających UPSWiN, pracownicy Akademii zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w dniu wejścia w życie UPSWiN stali się pracownikami Uczelni.

¹⁸ Dalej: Strategia.

¹⁹ W dniu 23 listopada 2021 r.

z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego; posiadającej nowocześnie wyposażoną siedzibę; profesjonalnie i nowocześnie zarządzanej.

(akta kontroli str. 1265-1275)

Strategia zawierała jedynie nazwy celów i nie określała ilościowych wskaźników realizacji planowanych działań, w tym ich wartości docelowych, ani zasad ich monitorowania, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Rektor, realizując obowiązek określony w art. 23 ust. 2 pkt 4 USWiN sporządziła sprawozdanie z realizacji Strategii za lata 2021-2023 przedstawiając szczegółowy opis zrealizowanych działań stanowiących realizację wszystkich zaplanowanych celów strategicznych i operacyjnych. W sprawozdaniu zamieszczono opis:

- 684 wydarzeń artystycznych obejmujących koncerty, konkursy, festiwale, wystawy i spektakle teatralne, w których wzięli udział m.in. pracownicy i studenci Akademii. Uczelnia była organizatorem 643 ww. przedsięwzięć (94%) pełniąc rolę partnera przy realizacji większości pozostałych wydarzeń artystycznych.

- 155 zorganizowanych przez Akademię przedsięwzięć warsztatowo-dydaktycznych na które składały się m.in. warsztaty, kursy muzyczne, wykłady i panele dyskusyjne.

- 109 zorganizowanych przez Uczelnię przedsięwzięć naukowych, na które składały się m.in. międzynarodowe i ogólnopolskie konferencje naukowe, sympozja i seminaria naukowe, webinary, sesje artystyczno-naukowe,

Sprawozdanie zawierało odniesienie do wszystkich zdefiniowanych w Strategii celów strategicznych i operacyjnych.

(akta kontroli, str. 1265-1438)

1.5. Według stanu na 30 czerwca 2024 r., Uczelnia kształciła studentów w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie „sztuki muzyczne”, zgodnie z klasyfikacją ustaloną w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych²⁰. Wszystkie kierunki studiów przypisane zostały do dyscypliny „sztuki muzyczne”.

Minister Edukacji i Nauki, decyzją z 23 lipca 2022 r. przyznał Akademii kategorię naukową „A” w dyscyplinie „sztuki muzyczne”.

(akta kontroli str. 1993-1996)

1.6. W latach 2021-2024 (do końca czerwca) Uczelnia prowadziła kształcenie na studiach stacjonarnych na poziomie pierwszego i drugiego stopnia na łącznie siedmiu nw. kierunkach o profilu ogólnoakademickim: *dyrygentura, kompozycja i teoria muzyki, edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, wokalistyka, historyczne praktyki wykonawcze, instrumentalistyka, jazz i muzyka estradowa*. Kształcenie prowadzono łącznie w 62 specjalnościach w roku akademickim 2021/2022, 66 w roku 2022/2023 i 67²¹ w roku 2023/2024. Od roku akademickiego 2022/2023 w Akademii utworzono specjalności:

- *rytmika z rytmikoterapią*²² (studia drugiego stopnia) na kierunku *kompozycja i teoria muzyki*, jednak nie przyjęto studentów na studia drugiego stopnia w tej specjalności. Od roku akademickiego 2023/2024 przyjęto trzech studentów na studia drugiego stopnia (60% limitu),

- *projekty artystyczne w edukacji muzycznej* na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* i przyjęto czterech studentów (100%),

²⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 2202, ze zm.

²¹ Największą liczbę specjalności prowadzono na kierunkach: *instrumentalistyka* (21), *historyczne praktyki wykonawcze* (17), oraz *jazz i muzyka estradowa* (13).

²² W miejsce specjalności *rytmika*.

- *gitara historyczna* (studia pierwszego i drugiego stopnia) na kierunku *historyczne praktyki wykonawcze* i przyjęto jednego studenta na studia pierwszego stopnia (100%),

- *skrzypce jazzowe* (studia pierwszego stopnia) na kierunku *jazz i muzyka estradowa*, jednak nie przyjęto studentów na studia tej specjalności. Od roku akademickiego 2023/2024 przyjęto jednego studenta na studia pierwszego stopnia w tej specjalności (100%).

(akta kontroli, str. 432-455, 539-561, 1978-1992, 2012-2014)

Kierownik Działu Organizacji Nauki i Nauczania wyjaśniła m.in., że *wprowadzenie ww. specjalności miało na celu przygotowanie absolwentów do specyficznych potrzeb rynku muzycznego. Ze względu na konkursowy charakter przyjęć oraz dbałość o utrzymanie wysokiego poziomu kształcenia, nie zawsze możliwe jest przyjęcie wszystkich chętnych kandydatów.*

(akta kontroli, str. 2292-2293)

Od roku akademickiego 2023/2024 utworzono specjalność *akordeon jazzowy* (studia pierwszego stopnia) na kierunku *jazz i muzyka estradowa* i przyjęto jednego studenta (100% ustalonego limitu miejsc).

(akta kontroli, str. 1978-1992)

1.7. Senat corocznie określał limit przyjęć na poszczególnych kierunkach i specjalnościach studiów w Akademii, który wynosił: na rok akademicki 2020/2021 – 290 miejsc, 2021/2022 – 288, 2022/2023 – 264, 2023/2024 – 323 miejsca. Uchwalając ww. limity Senat każdorazowo określił, że ustalony limit jest efektem odpowiedzialności za jakość kształcenia oraz możliwości zapewnienia finansowania ze środków publicznych a także dbałości o zgodność kierunków studiów z misją Akademii. Poza ww. uchwałami Senatu w Uczelni nie wprowadzono innych procedur określające zasady ustalania limitów lub konsultowania przyjętych założeń dotyczących liczby przyjmowanych studentów.

(akta kontroli, 456-469, 2012-2014)

Rektor wyjaśniła m.in., że *przy ustalaniu limitów przyjęć uwzględniano: (▪) zapotrzebowanie na absolwentów wynikające z liczby ofert pracy pojawiających się na rynku pracy²³; (▪) możliwości kadrowe i infrastrukturalne Uczelni - liczbę i kwalifikacje dostępnych wykładowców oraz możliwość zapewnienia odpowiedniego nadzoru i wsparcia akademickiego, (▪) dostępność i pojemność sal wykładowych, ćwiczeniowych, pracowni oraz innych zasobów niezbędnych do prowadzenia zajęć na wysokim poziomie, (▪) finansowanie ze środków publicznych - koszty kształcenia porównywano z dostępnością środków finansowych, zarówno z budżetu państwa, jak i innych źródeł, w tym z projektów badawczych, grantów i programów współpracy międzynarodowej, (▪) potrzeby związane z funkcjonowaniem orkiestr i zespołów akademickich (np. zapotrzebowanie w poszczególnych sekcjach instrumentalnych), (▪) statystyki dotyczące rekrutacji i demografii studentów. Rektor podkreśliła, że analizowano dane historyczne dotyczące liczby: kandydatów, przyjętych studentów oraz absolwentów, a ponadto brano pod uwagę: liczbę studentów przypadających na jednego wykładowcę, prognozy dotyczące liczby absolwentów szkół średnich oraz trendów demograficznych, które mogą wpływać na liczbę kandydatów, przepisy prawne i regulacje dotyczące finansowania szkolnictwa wyższego, standardy jakości kształcenia.*

(akta kontroli, str. 2294-2313)

1.8. Poddane analizie trzy programy studiów realizowane w okresie objętym kontrolą na kierunkach (1) *dyrygentura* – specjalność *dyrygentura symfoniczna*, (2)

²³ W tym oferty dostępne w międzynarodowych portalach dotyczących zawodów związanych z muzyką.

kompozycja i teoria muzyki, specjalność kompozycja i na kierunku historyczne praktyki wykonawcze (wszystkie specjalności) zawierały elementy określone w art. 67 ust. 1 UPSWiN oraz § 3 rozporządzenia Ministra NiSW z 27 września 2018 r. w sprawie studiów²⁴. Wszystkie badane programy studiów zostały uchwalone przez Senat.

Dla każdego z przedmiotów opracowane zostały sylabusy zawierające opis treści programowych, metod kształcenia i weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się. W sylabusach zamieszczono m.in. liczbę punktów ECTS przypadających na dany przedmiot oraz odpowiadającą tej punktacji liczbę godzin realizowaną przy udziale nauczyciela akademickiego oraz liczbę godzin samodzielnej pracy studenta.

(akta kontroli, str. 2023-2157)

W okresie objętym kontrolą dokonano zmian w ww. programach studiów dotyczących 42 specjalności. Zmiany te dotyczyły m.in.:

- wprowadzenia nowych specjalności,
- zmiany liczby semestrów realizacji przedmiotów oraz formy ich prowadzenia (zajęcia zbiorowe lub indywidualne),
- przeniesienia przedmiotu do Studium Pedagogicznego,
- zmiany nazwy przedmiotów,
- zmniejszenia liczby semestrów realizowanych zajęć,
- wprowadzenia nowych przedmiotów,
- zmiany punktacji ECTS za realizację poszczególnych przedmiotów.

Rektor wyjaśniła m.in., że *ww. zmiany podyktowane były oszczędnościami i zostały wprowadzone po uprzedniej weryfikacji i przy aprobacie pedagogów prowadzących poszczególne przedmioty, przez co nie wpływały one na jakość kształcenia oraz zawartość merytoryczną realizowanych przedmiotów. Wprowadzenie do programów studiów nowych przedmiotów miało za zadanie poprawę jakości kształcenia.*

(akta kontroli, str. 1439-1499)

W zakresie skontrolowanych kierunków studiów stwierdzono, że zmiany dokonywane w programach studiów dotyczyły nadania nowego brzmienia programom w zakresie efektów uczenia się. Ponadto, zmiany wprowadzone w programach studiów na kierunku *historyczne praktyki wykonawcze* dotyczyły: korekty punktacji ETCS wynikającej z rekalkulacji nakładu pracy własnej studenta niezbędnej do przygotowania materiału egzaminacyjnego, wycofania przedmiotu z siatki programowej i przeniesienia go ogólnouczelnianej listy fakultetów, zmiany (zwiększenia) liczby godzin zajęć.

(akta kontroli, str. 1969-1970)

W Akademii wyodrębniono międzywydziałowe studium pedagogiczne²⁵, które było prowadzone jest jako wyodrębniona jednostka międzywydziałowa Akademii. Studium umożliwiało uzyskanie przygotowania pedagogicznego m.in. studentom wszystkich wydziałów i kierunków²⁶ oraz doktorantom i absolwentom Uczelni. W ramach zajęć objętych programem studiów Studium prowadziło przygotowanie pedagogiczne dla studentów Akademii na studiach pierwszego stopnia na wydziałach: Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki (studia II stopnia), Teorii Muzyki oraz Instrumentalistyki, Wykonawstwa Historycznego, Jazzu i Muzyki Estradowej. Zajęcia w ramach Studium trwały sześć semestrów²⁷ i w przypadku studentów Akademii przedmioty realizowane

²⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 2787.

²⁵ Dalej: Studium.

²⁶ Nie dotyczyło to kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej.

²⁷ W przypadku Wokalistyki cztery semestry.

w ramach Studium były ewidencjonowane jako przedmioty fakultatywne. Rektor po zasięgnięciu opinii Senatu ustaliła szczegółowy regulamin Studium.

W latach akademickich 2021/2022-2023/2024 Studium ukończyły odpowiednio: 107, 112, i 74 osoby.

Programy Studium realizowane przez studentów trzech skontrolowanych kierunków studiów *dyrygentura – specjalność dyrygentura symfoniczna, kompozycja i teoria muzyki*, *specjalność kompozycja* i na kierunku *historyczne praktyki wykonawcze* uwzględniały wymogi dotyczące rodzaju zajęć i liczby realizowanych godzin określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela²⁸. W programach studiów realizowanych w roku akademickim 2021/2022 liczba punktów ECTS przypisanych do przedmiotów *podstawy dydaktyki* i *emisji głosu* była niższa od określonej w obowiązujących przepisach. W programach tych wskazano łącznie 2 punkty ECTS (odpowiednio po jednym punkcie z ww. zajęć), zamiast łącznej liczby 3 punktów określonej w ww. załączniku nr 1²⁹. Powyższe odstępstwo zostało wskazane w raporcie z akredytacji kierunku studiów *instrumentalistyka przeprowadzonej w 2022 r. przez Polską Komisję Akredytacyjną*³⁰.

(akta kontroli str. 2189-2250)

Rektor wyjaśniła m.in., że *po rekomendacji PKA zwiększono o 1 ECTS wycenę przedmiotu dydaktyka ogólna w celu uzyskania zgodności także z przepisami wydanymi przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*. Dodała, że *dydaktyka ogólna jest przedmiotem podstawowym Studium Pedagogicznego wchodzącym w zakres przygotowania metodycznego do nauczania muzyki w szkołach muzycznych. Zarówno w roku 2021, jak i w latach poprzednich oraz kolejnych przedmiot ten prowadzony był z należytą uwagą i profesjonalizmem, co skutkowało uzyskiwaniem przez słuchaczy Studium Pedagogicznego Akademii prawidłowych uprawnień*.

(akta kontroli str. 2294-2313)

Skontrolowane plany studiów na lata 2022/2023 i 2023/2024 określały prawidłową liczbę punktów ECTS z tytułu realizacji przedmiotów *podstawy dydaktyki* i *emisja głosu*.

(akta kontroli str. 2189-2250)

1.9. Dziekani obu wydziałów Akademii powołali w 2020 r.³¹ wydziałowe zespoły ds. jakości kształcenia, których celem było monitorowanie procesu kształcenia. W skład obu zespołów wchodził: dziekani wydziałów, dyrektorzy wszystkich instytutów oraz po jednym przedstawicielu studentów reprezentujących kierunki studiów prowadzonych przez w każdym instytucie.

W okresie objętym kontrolą posiedzenia zespołów odbywały się dwa razy w trakcie roku akademickiego. Z przebiegu tych posiedzeń sporządzono protokoły. W trakcie posiedzeń zespołów dokonywano: omówienia przebiegu sesji egzaminacyjnych, wyników rekrutacji i efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach, weryfikacji programów kształcenia i listy zajęć fakultatywnych, wyznaczano hospitacje zajęć,

²⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 453, dalej: rozporządzenie w sprawie standardu kształcenia.

²⁹ Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela; 1. Sposób organizacji kształcenia; 3. Minimalna liczba godzin zajęć zorganizowanych i punktów ECTS; Grupy zajęć C. Podstawy dydaktyki i emisji głosu.

³⁰ Dalej: PKA.

³¹ W Akademii nie wprowadzano odrębnych regulacji dotyczących funkcjonowania Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia.

omawiano zagadnienia związane z zapotrzebowaniem rynku pracy na absolwentów, dostępnością sal dydaktycznych w związku z prowadzonymi remontami w Akademii.

W wyniku przeprowadzonych posiedzeń zespoły weryfikowały programy studiów i listy przedmiotów fakultatywnych i sformułowały propozycje wprowadzenia zmian w 23³² programach studiów obowiązujących w latach 2021/2022 – 2023/2024. Propozycje zespołów dotyczyły m.in.: (▪) zmian rodzaju przedmiotów, liczby godzin realizowanych przedmiotów, nazwy specjalności, planów studiów, (▪) ujednolicenia punktacji ECTS, (▪) likwidacji, wprowadzenia lub zmian nazw przedmiotów, (▪) utworzenia nowej specjalności³³.

Analiza trzech programów studiów prowadzonych na kierunkach *instrumentalistyka* specjalność *organy, kompozycja i teoria Muzyki*, specjalność *rytmika z rytmikoterapią* oraz *wokalistyka* specjalność *śpiew musicalowy* wykazała, że wszystkie rekomendacje wydane przez zespoły ds. oceny jakości zostały uwzględnione poprzez dokonanie zmian w programach studiów, w tym siatkach zajęć realizowanych w kolejnych latach akademickich.

(akta kontroli, str. 1500-1530)

W programach studiów ujęto m.in. przedmiot *marketing i animacja kultury*, a także *promocja i marketing w edukacji, w ramach których* poruszane były zagadnienia przedsiębiorczości (m.in. własnej działalności gospodarczej), zarządzania i marketingu, pozycji artysty na rynku kultury i na rynku pracy, pozyskiwania finansowania zewnętrznego, autopromocji i autoprezentacji. Ponadto oferowano przedmioty fakultatywne dotyczące komunikacji społecznej i organizacji imprez, w ramach których omawiano zagadnienia negocjacji i budowania relacji z klientem, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem, pozyskiwania finansowania zewnętrznego do organizowania imprez kulturalnych. We współpracy z Urzędem Miasta Poznania organizowano warsztaty dla studentów i absolwentów Akademii z zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, w ramach których realizowano zagadnienia dotyczące: sposobów świadomego budowania osobistego wizerunku na rynku i zwiększania szans na bycie dostrzeżonym i docenionym przez pracodawców lub partnerów biznesowych, znaczenia wizerunku osobistego dla budowania pozycji na rynku pracy, umiejętności zbudowania osobistego planu działania z wykorzystaniem narzędzi promocji, dokonywania samooceny, analizy własnych wartości, dążeń i planów zawodowych.

(akta kontroli, str. 1439-1499)

Studentom Akademii zapewniono naukę języków obcych oferując na studiach I i II stopnia zajęcia z języka angielskiego, niemieckiego, włoskiego (dla studentów śpiewu solowego) a także naukę języka polskiego dla studentów z Chin. Zajęcia te obejmowały bloki tematyczne ukierunkowane na wykonywanie zawodu muzyka, na które składały się m.in. nauka i ćwiczenie terminologii muzycznej, zapis nutowy, budowa instrumentów, funkcjonowanie orkiestr (w tym relacji kompozytorów dyrygentów i instrumentalistów), historia muzyki, prowadzenie występów publicznych i kreowanie wizerunku scenicznego a także szeroko rozumiane funkcjonowanie

³² Na kierunku *dyrygentura* w specjalnościach *dyrygentura symfoniczna* (I stopnia), *dyrygentura chóralna* (I stopnia), *dyrygentura orkiestr dętych* (I stopnia) i wszystkich czterech specjalności na studiach II stopnia. Na kierunku *kompozycja i teoria muzyki* w specjalnościach: *kompozycja elektroakustyczna* (studia I stopnia), *kompozycja* (II stopnia), *kompozycja muzyki filmowej i teatralnej* (II stopnia), *rytmika z rytmikoterapią* (II stopnia). Na kierunku *wokalistyka* w specjalnościach: *wokalistyka* (I stopnia), *musical* (I stopnia), *śpiew musicalowy* (I stopnia). Na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* w specjalnościach: *edukacja muzyczna* (I i II stopnia), *muzyka kościelna* (I i II stopnia). Na kierunku *instrumentalistyka* w specjalności: *lutnictwo artystyczne, organy* (I i II stopnia). Na kierunku *jazz i muzyka estradowa* w specjalności: *kompozycja z aranżacją, instrumenty jazzowe, fortepian jazzowy*.

³³ Na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* w specjalności: prowadzenie szkolnych zespołów muzycznych.

w międzynarodowym, muzycznym środowisku pracy. Podczas zajęć z języka włoskiego studenci poznawali włoskie słownictwo oraz gramatykę na poziomie pozwalającym na swobodne komunikowanie się, a ponadto analizowano najśłynniejsze włoskie arie i kładziono duży nacisk na ćwiczenie wymowy, w sposób umożliwiający poprawne wykonywanie utworów muzycznych.

(akta kontroli, str. 1439-1499)

1.10. W ramach realizacji procesu kształcenia Akademia zapewniła studentom możliwość rozwoju poprzez uczestnictwo w wydarzeniach o charakterze artystycznym. Dla realizacji tego celu w latach 2021-2024 zorganizowano 684 koncerty, konkursy, festiwale, wystawy i spektakle teatralne, w których wzięli udział m.in. pracownicy i studenci Uczelni, a także umożliwiano studentom wyjazdy na krajowe i zagraniczne koncerty i konkursy.

W Akademii nie określono w sposób sformalizowany, w postaci odrębnej procedury, standardu rozwoju artystycznego studentów. Rektor wyjaśniła m.in., że *standard ten zdefiniowany jest w programach studiów w części dotyczącej efektów uczenia się dla danego kierunku, a przez to realizacja programów studiów prowadzi do uzyskania wszelkich umiejętności sformułowanych w ww. dokumentach*. Dodała że *Podczas studiów student będąc pod opieką pedagoga (w relacji mistrz-uczeń) bierze udział w wybranych wydarzeniach artystycznych, tj. koncertach, konkursach, kursach, warsztatach, adekwatnych do aktualnego poziomu umiejętności studenta. Rozwój artystyczny studentów jest celem i wynikiem realizowanego procesu dydaktycznego. Warunki pracy indywidualnej w relacji mistrz - uczeń dają możliwość maksymalnego wykorzystania potencjału każdego studenta. Indywidualizowany tryb pracy studenta w ramach przedmiotu głównego wynika ponadto z przygotowań do określonych projektów artystycznych i konkursów, a także z potrzeb dydaktycznych*. Rektor podkreśliła, że w Uczelni funkcjonowała Akademicka Agencja Artystyczna, która pośredniczyła w organizacji koncertów przez podmioty zewnętrzne w Polsce i za granicą, a w wyniku jej działalności promowano solistów i zespoły studenckie.

(akta kontroli, str. 1439-1499)

Rektor zarządzeniem z 17 stycznia 2022 r.³⁴ określiła kwoty zwrotu kosztów poniesionych przez studentów i doktorantów, reprezentujących uczelnię w wydarzeniach artystycznych i naukowych na terenie Polski i poza granicami kraju, w wys. do 500 zł w ramach podróży krajowych i do 1 000 zł z tytułu podróży zagranicznych.

W latach 2022-2024 (I połowa) tytułem zwrotu kosztów podróży wypłacono 196 375,04 zł dla 399 osób, z tego:

- w 2022 r. 33 277,87 zł dla 61 osób,
- w 2023 r. 78 313,75 zł dla 209 osób,
- w 2024 (I połowa) 84 783,42 zł dla 129 osób.

Według wyjaśnień Zastępcy Kwestora nie wystąpiły przypadki odmowy udzielenia studentom dofinansowania do konkursów spowodowane brakiem środków finansowych w Uczelni.

(akta kontroli, str. 2251-2266)

W latach 2022-2024 (I kwartał), 64 studentów i doktorantów Akademii zostało laureatami konkursów krajowych a 78 osób konkursów międzynarodowych.

(akta kontroli, str. 1958-1968)

1.11. Uczelnia nie prowadziła w sposób systemowy monitoringu karier zawodowych swoich absolwentów. W Akademii nie wprowadzano odrębnych regulacji

³⁴ Poprzednio obowiązywało zarządzenie z dnia 15 grudnia 2020 r.

absolwentów tym przedmiocie. Rektor wyjaśniła m.in., że pozostawała w stałym kontakcie z dyrektorami instytucji kulturalnych z Poznania, w szczególności z dyrektorem Filharmonii Poznańskiej i Teatru Wielkiego, a absolwenci Uczelni stanowią większość zespołu wykonawców tych instytucji kultury. Podkreśliła, że każdy koncert oraz przedstawienie z udziałem absolwentów Akademii potwierdza wysoki poziom Uczelni, a ponadto absolwenci znajdują pracę w orkiestrach i teatrach operowych na całym świecie.

(akta kontroli, str. 1439-1499)

Ponadto, Rektor wyjaśniła, że dostosowanie oferty edukacyjnej Akademii do rynku pracy następowało m.in. poprzez wprowadzanie nowych specjalności. Oprócz czterech specjalności wprowadzonych od roku akademickiego 2022/2023 i jednej od roku 2023/2024³⁵, od roku akademickiego 2024/2025 wprowadzono pięć nowych specjalności: kompozycja muzyki nowych mediów (studia II stopnia na kierunku kompozycja i teoria muzyki), zespołowe wykonawstwo wokalne (studia II stopnia na kierunku dyrygentura), muzyk orkiestrowy (studia II stopnia na kierunku instrumentalistyka), kornet-cynk oraz puzon historyczny (na kierunku historyczne praktyki wykonawcze).

(akta kontroli, str. 1439-1499)

Realizując cel Strategii, dotyczący „Stalej modyfikacja oferty dydaktycznej skierowanej do kandydatów z Polski i z zagranicy”, oprócz wprowadzania nowych specjalności i rozszerzania oferty przedmiotów fakultatywnych, a także organizacji wykładów, warsztatów i kursów prowadzonych przez wybitnych pedagogów o uznanym dorobku artystycznym lub naukowym, studentom Akademii stwarzano możliwości odbywania praktyk zawodowych i pedagogicznych. Kompozytorzy realizowali praktyki poprzez stworzoną im możliwość dokonywania prawykonañ. Kompozytorzy elektroakustyczni zdobywali doświadczenie przy organizacji koncertów organizowanych przez profesjonalne podmioty oraz uczelnie z Poznania, Warszawy i Krakowa. Teoretycy muzyki odbywali praktyki estradowe w charakterze konferansjera lub prelegenta w ramach działalności artystycznej Uczelni. Studenci specjalności *publicystyka muzyczna* zrealizowali praktyki zawodowe w lokalnej rozgłośni radiowej i stacji telewizyjnej. Studenci *dyrygentury symfonicznej* odbywali praktyki w filharmoniach, szkołach muzycznych i orkiestrach działających w instytucjach kultury, a studenci *dyrygentury chóralnej* w lokalnych chórach i zespołach wokalnych oraz w chórach akademickich uniwersytetów poznańskich.

(akta kontroli, str. 1439-1499)

Rektor wyjaśniła m.in., że w okresie poprzedzającym lata objęte kontrolą, w Uczelni funkcjonowało Biuro Karier wygaszone wraz ze zniesieniem przez ustawodawcę obowiązku jego prowadzenia z powodów ekonomiczno-organizacyjnych. System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów „ELA” w odniesieniu do uczelni artystycznej jest niepełny – gros absolwentów prowadzi działalność w formie samozatrudnienia, nie był on zatem – ani nie jest – wiarygodnym źródłem informacji o ich losach. Monitorowanie karier absolwentów jest przedmiotem stałego zainteresowania władz Akademii. Rektor dodała, że Akademia jest stosunkowo niewielką uczelnią, w której studiowanie odbywa się w relacji mistrz-uczeń, a kontakt nie kończy się z chwilą uzyskania dyplomu. Dzięki temu pozyskiwanie informacji o losach absolwentów odbywa się w sposób naturalny, gdyż środowisko muzyczne jest stosunkowo nieduże, co umożliwia przepływ informacji. Wiedza ta obejmuje m.in. aplikacje absolwentów do orkiestr polskich i zagranicznych, w których często wspomagają absolwentów pracownicy Akademii (akompaniatorzy), pracy w szkolnictwie podstawowym, średnim oraz wyższym, a także w placówkach kultury.

³⁵ Opisanych w pkt 1.6 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Rektor podkreśliła, że Akademia prowadzi stałą, intensywną współpracę z placówkami oświatowymi poprzez kursy, warsztaty, zaangażowanie pedagogów Uczelni w gremiach jurorskich konkursów, na których prezentują się podopieczni naszych absolwentów, co pozwala uzyskiwać wiedzę nie tylko, gdzie pracują absolwenci, ale też jak pracują i jakie efekty pedagogiczne uzyskują. Absolwenci Akademii stanowią kadrę edukacyjną szkolnictwa artystycznego na terenie kraju, są metodykami, dyrektorami szkół i prowadzone są z nimi stałe konsultacje w ramach monitorowania rynku i modyfikowania programów nauczania.

(akta kontroli str. 3794-3798)

1.12. Uczelnia nie prowadziła w sposób systemowy badań opinii u pracodawców o poziomie przygotowania zawodowego swoich absolwentów. W Akademii nie wprowadzano odrębnych regulacji odnoszących się do zasięgania opinii wśród pracodawców. Rektor wyjaśniła, że *prorektor Uczelni i kierownicy Katedr odbywali spotkania m.in. z dyrektorami szkół muzycznych w Poznaniu, na którym podjęto wspólne decyzje dotyczące współpracy i analizowano przygotowanie absolwentów Akademii do pracy w tych placówkach oświatowych.*

(akta kontroli, str. 1439-1499)

Z protokołów z posiedzeń wydziałowych zespołów ds. jakości kształcenia wynikało, że udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia miał w większości charakter nieformalny. Odbywał się on poprzez rozmowy władz i pracowników instytutów i wydziałów z instytucjami współpracującymi i zatrudniającymi pedagogów Akademii. Współpraca ta była pozytywnie oceniana przez przedstawicieli Uczelni.

(akta kontroli, str. 1500-1530)

1.13. W okresie objętym kontrolą liczba pracowników Uczelni niebędących nauczycielami akademickimi kształtowała się na podobnym poziomie i według stanu na koniec 2021 r., 2022 r. i 2023 r. oraz na 31 marca 2024 r. wynosiła odpowiednio: 91, 94, 93 i 98 osób (w tym 31, 31, 30 i 28 osób zatrudnionych było w niepełnym wymiarze czasu pracy).

Liczba nauczycieli akademickich zatrudnionych w Akademii według stanu na koniec poszczególnych lat wyniosła 259 w 2021 r.³⁶, 267 w 2022 r.³⁷ i w 2023 r.³⁸ oraz 269 na 31 marca 2024 r.³⁹ Akademia była podstawowym miejscem pracy odpowiednio dla: 219, 224, 219 i 224 osób.

W latach 2020-2024 (I kwartał) 77 nauczycieli akademickich odeszło z pracy, z tego 56 osób zostało w tym okresie ponownie zatrudnionych, w tym 48 na umowę o pracę i 8 osób na podstawie umów cywilno-prawnych. Spośród ww. 56 osób, 25 osób rozwiązało pierwotnie umowę o pracę w związku z przejściem na emeryturę.

(akta kontroli, str. 2267-2285)

1.14. W okresie objętym badaniem w Akademii obowiązywał system wynagradzania i premiowania pracowników Akademii⁴⁰, ustanowiony przez Rektor w związku z art. 23 ust. 2 UPSWiN. Ustalono zostały m.in. rodzaje świadczeń dla pracowników, tryb i warunki ich przyznawania i wypłaty, minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego i wymagania dotyczące minimalnego wykształcenia i stażu pracy na konkretnych stanowiskach, minimalne stawki dodatków funkcyjnych, zasady przyznawania i wypłaty premii oraz zasady przyznawania nagród rektora.

(akta kontroli str. 11-37)

³⁶ W tym: 46 profesorów, 28 profesorów uczelni, 81 adiunktów, 27 asystentów, 70 wykładowców, 7 instruktorów.

³⁷ W tym: 46 profesorów, 31 profesorów uczelni, 82 adiunktów, 30 asystentów, 74 wykładowców, 4 instruktorów.

³⁸ W tym: 48 profesorów, 35 profesorów uczelni, 77 adiunktów, 30 asystentów, 75 wykładowców, 2 instruktorów.

³⁹ W tym: 48 profesorów, 36 profesorów uczelni, 79 adiunktów, 28 asystentów, 76 wykładowców, 2 instruktorów.

⁴⁰ Zarządzenie nr 47/2020 z 30 marca 2020 r. w sprawie ustalenia Regulaminu wynagradzania pracowników Akademii.

Badanie list płac z czterech wybranych miesięcy⁴¹ wykazało, że wynagrodzenia dla pracowników były naliczane i wypłacane w wymaganej wysokości; nie stwierdzono przypadków wypłaty wynagrodzenia niższego niż minimalne wynagrodzenie ustalone w rozporządzeniach Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w poszczególnych latach⁴².

(akta kontroli str. 9)

Akademia wypłaciła siedmiu pracownikom wyrównanie do minimalnej kwoty wynagrodzenia, łącznie 2 282,75 zł⁴³. Nie wystąpiły przypadki zmiany warunków pracy (np. obniżania etatu, przeniesienia na niższe stanowisko pracy) w związku z brakiem środków finansowych na pokrycie minimalnego wynagrodzenia.

(akta kontroli str. 10)

1.15. Zatrudnieni w Akademii nauczyciele spełniali wymagania określone w art. 113 UPSWiN⁴⁴. Objęta szczegółowym badaniem dokumentacja dotycząca procesu zatrudniania 10 nauczycieli akademickich (3,7%) nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie.

(akta kontroli str. 38-105)

1.16. Nauczyciele akademicki podlegali ocenie, nie rzadziej niż raz na cztery lata⁴⁵, stosownie do warunków określonych w art. 128 ust. 1 i 2 UPSWiN. W badanym okresie obszar tych ocen nauczycieli akademickich, w tym zasady dokonywania ocen i kryteria dla poszczególnych grup pracowników akademickich (dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych), regulowało zarządzenie Rektora nr 45/2021⁴⁶. Badanie ocen okresowych 24 nauczycieli (9 % zatrudnionych w uczelni)⁴⁷ wykazało, że 23 z nich otrzymało ocenę pozytywną, a jeden ocenę negatywną, od której się nie odwołał. Ponowna ocena pracy tego nauczyciela dokonana zgodnie z ustalonymi w ww. zarządzeniu zasadami była pozytywna.

(akta kontroli str. 106-131)

1.17. Uczelnia przeznaczala środki na rozwój zawodowy oraz kształcenie i promowanie kadr uczelni⁴⁸. W badanym okresie w Akademii nie zostały ustanowione formalnie jednolite standardy rozwoju zawodowego nauczycieli akademickich, ani zasady podnoszenia kwalifikacji przez pozostałych pracowników.

Rektor wyjaśniła, że *Uczelnia nie ustanowiła standardów i zasad kształcenia i rozwijania kompetencji kadry dydaktycznej i naukowej, ponieważ są one ustawowo określone, a żaden przepis nie nakłada obowiązku ustalenia takich standardów. Dodała, że Akademia motywuje i zachęca pracowników do rozwoju oraz zdobywania kolejnych stopni i tytułów naukowych poprzez organizowanie wielu wydarzeń artystycznych oraz przez współpracę z instytucjami kultury w kraju i na świecie.*

Kancelarz wyjaśnił ponadto, że *tworzenie polityki awansowej czy ścieżek rozwoju zawodowego, przy takiej ilości i strukturze kadr jak w Akademii, nie znajduje*

⁴¹ Kwiecień 2022 r., marzec i październik 2023 r. oraz maj 2024 r.

⁴² Rozporządzenia z: 14 września 2021 r. (Dz. U. poz. 1690); 13 września 2022 r. (Dz. U. poz. 1952); 14 września 2023 r. (Dz. U. poz. 1893).

⁴³ Czterem pracownikom w 2023 r. kwoty: – 18,20 zł, 8,40 zł, 13,65 zł i 193 zł oraz trzem pracownikom w 2024 r. kwoty: 642 zł, 754,13 zł i 653,37 zł.

⁴⁴ W procesie rekrutacji składali oni oświadczenia o spełnianiu ww. wymagań.

⁴⁵ Najstarsza ocena, przeprowadzona zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu, dokonana była w 2021 r.

⁴⁶ Z 7 maja 2021 r. w sprawie określenia kryteriów oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk oraz trybu i podmiotów dokonujących oceny okresowej nauczycieli akademickich Akademii.

⁴⁷ Według stanu na koniec I kwartału 2024 r.

⁴⁸ Art. 365 ust. 1 lit. c UPSWiN stanowi, że środki finansowe na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczają się na rozwój zawodowy pracowników uczelni, natomiast art. 11 ust. 1 pkt 5 tej ustawy, że jednym z podstawowych zadań uczelni jest kształcenie i promowanie kadr.

uzasadnienia, ze względu na możliwości finansowe i organizacyjne Uczelni oraz na korzystną dla pracowników sytuację na rynku pracy.

(akta kontroli str. 875-877, 964-965)

Polityka jakości kształcenia Akademii nie posiadała formy dokumentu kompleksowo regulującego tę kwestię. W każdym z dwóch wydziałów dziekani powołali zespoły ds. jakości kształcenia. Zespoły te zajmowały się inicjowaniem i organizowaniem działań związanych z podnoszeniem jakości kształcenia w środowisku akademickim m.in. poprzez podnoszenie kompetencji kadry.

(akta kontroli str. 148-172)

Rektor wyjaśniła m.in., że dzięki działaniom tych zespołów Akademia konsekwentnie dąży do podnoszenia standardów edukacyjnych i zapewnienia wysokiej jakości kształcenia.

(akta kontroli str. 877)

Kierownik Działu Organizacji Nauki i Nauczania podała, że *polityka jakości kształcenia w Akademii opiera się na przyjętym przez Senat dokumencie definiującym misję, wizję oraz cele strategiczne uczelni w latach 2021-2026.*⁴⁹

(akta kontroli str. 134-147)

W latach 2022-2024 28 pracowników akademickich Uczelni uzyskało stopnie naukowe, w tym 15 stopień doktora, 8 stopień doktora habilitowanego, a 5 tytuł naukowy profesora.

(akta kontroli str. 133)

W badanym okresie na finansowanie rozwoju zawodowego pracowników⁵⁰ Akademia wydała kwotę 849,92 tys. zł, z tego 365,26 tys. zł w 2022 r., 348,17 tys. zł w 2023 r. i 136,49 zł w 2024 r. (do końca maja). Z tytułu szkoleń⁵¹ wydatkowano 92,2 tys. zł⁵², z czego 33,39 tys. zł w 2022 r. 37,80 tys. zł w 2023 r. i 21,01 tys. zł w 2024 r. (do końca maja). Nie wystąpiły przypadki odmowy skierowania pracowników na szkolenia ze względu na brak pieniędzy.

Kancierz podał, że *pracownicy są informowani o wpływających ofertach szkoleń, mogą je także wyszukać samodzielnie i zgłosić chęć uczestnictwa w nich. Następnie zainteresowany szkoleniem pracownik, w porozumieniu ze swoim przełożonym, wnioskuję o możliwość udziału w wybranym szkoleniu.*

(akta kontroli str. 176-178, 964)

Badanie 10 form podnoszenia kwalifikacji pracowników w okresie objętym kontrolą wykazało, że przy wnioskowaniu zachowano zasady wydatkowania środków określone w wewnętrznych regulacjach dotyczących udzielania zamówień publicznych, a ich rodzaj i zakres był uzasadniony rodzajem i zakresem wykonywanej pracy. Jeden z pracowników w ramach doskonalenia zawodowego miał sfinansowane studia podyplomowe i dofinansowany wyjazd na miesięczną rezydenturę zagraniczną⁵³. Akademia nie zawarła z tym pracownikiem umów związanych z finansowaniem tych form rozwoju, co zostało szerzej opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 173-180, 2758-2776)

⁴⁹ Uchwała Senatu nr 4/2021 z 24 listopada 2021 r.

⁵⁰ Bez kosztów przewodów doktorskich i habilitacyjnych.

⁵¹ Kwoty szkoleń zawierają się w kwotach dotyczących rozwoju zawodowego.

⁵² Środki Akademii, niezwiązane z działalnością dydaktyczno-naukową dofinansowaną z grantów.

⁵³ Pracownik ukończył studia podyplomowe w 2023 r., a po powrocie z rezydentury napisał artykuł podsumowujący jego pobyt i opublikował go w zeszytach naukowych wydawanych przez Akademię.

1.18. W okresie objętym kontrolą PKA dokonała oceny dwóch kierunków kształcenia na Akademii. W raporcie oceniającym kierunek instrumentalistyka⁵⁴ PKA stwierdziła, że trzy⁵⁵ z 10 kryteriów były częściowo spełnione i zaleciła: właściwe określenie efektów uczenia się; korektę programów studiów w zakresie efektów uczenia się, celów i treści; dostosowanie punktów ECTS do specyfiki zajęć; określenie zasad dyplomowania i ramowego minimum programowego jednolicie dla wszystkich specjalności przy uwzględnieniu specyfiki specjalności; wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych. W raporcie zespołu oceniającego dla kierunku wokalistyka⁵⁶ PKA stwierdziła, że jedno⁵⁷ z 10 kryteriów było częściowo spełnione i zaleciła uszczegółowienie wymogów dotyczących rozmowy kwalifikacyjnej w ramach rekrutacji na studia drugiego stopnia. W raportach zespołów oceniających zawartych było szereg rekomendacji i zaleceń, a Uczelnia pismami z 25 maja 2022 r. oraz 17 marca 2024 r. poinformowała PKA o ich zrealizowaniu lub działaniach podjętych w celu ich realizacji. PKA pozytywnie oceniła program kształcenia na dwóch kierunkach Akademii: wokalistyka i instrumentalistyka⁵⁸ oraz stwierdziła, że wszystkie kryteria zostały spełnione, a proces kształcenia realizowany w Uczelni na każdym z tych kierunków, umożliwia studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia.

(akta kontroli str. 181-184, raporty i odpowiedzi)

Stosownie do postanowień art. 28 ust. 1 pkt 6 UPSWiN, do zadań Senatu należało przeprowadzanie oceny funkcjonowania Akademii. Senat nie dokonywał takiej oceny w sposób planowy i systematyczny.

(akta kontroli str. 185-233)

Rektor wyjaśniła m.in., że ustawa nie narzuca sposobu realizacji oceny działalności Uczelni przez Senat, a była ona dokonywana poprzez podejmowanie niektórych działań wskazanych w ustawie, takich jak: ocena realizacji Strategii, formułowanie rekomendacji dla Rady i rektora w zakresie wykonywanych przez nich zadań, powoływanie i odwoływanie członków Rady oraz opiniowanie kandydatów na rektora.

(akta kontroli str. 877-878)

1.19. W Akademii prowadzony był audyt wewnętrzny określony w dziale VI ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵⁹, w związku z przekroczeniem progu 40 000 tys. zł przychodów określonym w art. 274 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy. Stosownie do wymogów art. 280 ufp, audytor wewnętrzny podlegał służbowo bezpośrednio Rektorowi. W planie audytu na 2023 r. znajdowało się zadanie zapewniające pn. „Realizacja obowiązków wynikających z zakresu bezpieczeństwa technicznego i p.poż na Uczelni”. Ocenie podlegała realizacja obowiązków w zakresie bezpieczeństwa technicznego, bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz przyjęte rozwiązania organizacyjne, mające na celu wypełnianie tych obowiązków. Badaniem objęto budynek Aula Nova m.in. w zakresie: instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, warunków i organizacji ewakuacji, hydrantów wewnętrznych, stref pożarowych i awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego. Audytor ocenił obszar pozytywnie i nie stwierdził nieprawidłowości. Działania sprawdzające przeprowadzone w toku kontroli

⁵⁴ Raport z 2022 r.

⁵⁵ Kryterium 1 – „konstrukcja programów studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się”; Kryterium 2 – „realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się”; Kryterium 3 – „przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie”.

⁵⁶ Raport z 2024 r.

⁵⁷ Kryterium 3 – „przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie”.

⁵⁸ Uchwały PKA nr: 574/2022 z 7 lipca 2022 r. i 342/2024 z 22 maja 2024 r.

⁵⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., dalej: ufp.

przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej, wykazały występowanie szeregu nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów Akademii. Ustalenia te szczegółowo opisane zostały w punkcie 2.6 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 234-273, 617-649)

Audytorka wyjaśniła m.in., że przeprowadzając zadanie audytowe opierała się głównie na dostarczonych przez Uczelnię dokumentach, a także przeprowadziła oględziny niektórych elementów systemu zabezpieczenia przeciwpożarowego. Z dokumentów nie wynikało, żeby w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego były jakieś odstępstwa od przyjętych norm lub nieprawidłowości, oględziny też nie wykazały ich występowania, a wyjaśnienia uzyskane podczas przeprowadzania zadania audytowego od pracowników Akademii – specjalistów w dziedzinie zabezpieczenia przeciwpożarowego, pozwoliły na wydanie powyższej oceny tego obszaru.

(akta kontroli str. 274-278)

1.20. W ramach zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej⁶⁰, Rektor ustaliła⁶¹ zasady funkcjonowania kontroli zarządczej w Akademii i sporządzała roczne plany działalności na lata 2022, 2023 i 2024 i sprawozdania z realizacji tych planów. Sprawozdania wykazywały, że założone cele zostały osiągnięte. Rektor, za lata 2022 i 2023 sporządziła i w terminie przesłała do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego⁶² oświadczenia o stanie kontroli zarządczej, w których stwierdzała, że w Akademii w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. Ustalenia kontroli NIK wykazały natomiast, że wprowadzone w Akademii mechanizmy kontroli nie pozwalały w pełni minimalizować ryzyka wystąpienia nieprawidłowości, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 358-423)

1.21. Stosownie do postanowień regulaminu organizacyjnego Akademii, prowadzenie rejestru skarg i wniosków należało do obowiązków Kierownika Biura Rektora⁶³. W badanym okresie do Rektora nie wpływały skargi lub wnioski dotyczące działalności Akademii. Rektor nie przysyłał natomiast sprawozdań o skargach, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 424, 1067-1104)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Strategia rozwoju Uczelni na lata 2021-2026 została opracowana w sposób nie w pełni rzetelny, gdyż nie określała ilościowych wskaźników realizacji ujętych w niej zadań, w tym ich wartości docelowych, ani zasad ich monitorowania, co utrudniało ocenę postępów, efektów i skuteczności planowanych przedsięwzięć oraz ocenę ryzyka nieosiągnięcia planowanych działań (przyjętych założeń).

(akta kontroli, str. 1265-1302)

Rektor wyjaśniła m.in., że *Akademia od wielu lat prowadzi intensywną i zróżnicowaną działalność artystyczną, naukową i dydaktyczną. Zazwyczaj rocznie organizujemy ok. 240 koncertów, konkursów, przedstawień operowych, teatralnych i musicalowych oraz ponad 100 konferencji, sympozjów, warsztatów i kursów. Wspomniana działalność jest tak głęboko osadzona w tradycji i świadomości społeczności Akademii, że wydaje się być oczywista. Należy przy tym dodać, że prowadząc tak*

⁶⁰ Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 3 ufp, do obowiązków Rektora należało zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

⁶¹ Zarządzenie nr 65/2020 r. z 1 października 2020 r.

⁶² Dalej: MKiDN.

⁶³ Załącznik nr 3 do regulaminu organizacyjnego.

rozległą działalność skupiamy się na systematycznym podnoszeniu jej poziomu, zarówno artystycznego, jak i naukowego, czyli ważna jest jakość prezentowanych osiągnięć i trudno z góry założyć ich wartość liczbową. Ponadto działalność Uczelni uwarunkowana jest wysokością subwencji i dotacji, a te trudno przewidzieć (zazwyczaj dopiero w kwietniu/maju dowiadujemy się o wysokości finansowania na dany rok kalendarzowy). Stąd też mierniki nie pojawiły się w dokumencie, natomiast szczegółowe dane liczbowe zostały wykazane w sprawozdaniu z realizacji założeń strategicznych Uczelni. Rektor podała ponadto, że fakt iż w dokumencie w istocie nie pojawiają się informacje dotyczące mierników pozwalających na ocenę stopnia realizacji celów strategii, nie oznacza, że Uczelnia nie jest takiej ocenie poddawana. Rektor podkreśliła, że w zakresie określonych w Strategii celów strategicznych nr 3 „Uczelnia prowadząca najwyższej jakości działalność artystyczną” oraz 4 „Uczelnia prowadząca działalność naukową” pedagodzy uczelni są poddawani okresowej ewaluacji i w wyniku ostatniej ewaluacji za lata 2017-2021 decyzją Ministra NiSW Akademii przyznano kategorię naukową „A” w dyscyplinie sztuki muzyczne.

(akta kontroli, str. 2294-2313)

NIK wskazuje, że precyzyjne określenie wskaźników (mierników) i zasad ich monitorowania jest niezbędne dla jednoznacznej weryfikacji i rozliczanie zadań ujętych w Strategiach. Ich brak uniemożliwia rzetelną ocenę realizacji założonych celów i stopnia, w jakim podjęte działania przyczyniają się do ich osiągnięcia. Wybór wskaźników zadania powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, gdyż zgodnie z pkt II. B. 6. załącznika do komunikatu Ministra Finansów Nr 23 z 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁶⁴, do którego to Akademia, w świetle treści art. 9 pkt 11 ufp należy: cele i zadania należy określać jasno, a ich wykonanie monitorować za pomocą wyznaczonych mierników, zaleca się też przeprowadzanie oceny realizacji celów i zadań uwzględniając kryterium oszczędności, efektywności i skuteczności.

Narzędziem obrazującym prawidłowy sposób wyznaczania m.in. wskaźników jest szeroko stosowana w zarządzaniu zasada S.M.A.R.T. Jest to metoda wspomagająca prawidłowe definiowanie celów, dzięki czemu wzrasta szansa na ich osiągnięcie, przy czym wyznaczanie celów zgodnie z tą zasadą wymaga uważnego przeanalizowania tego co chce się osiągnąć⁶⁵. Zasada S.M.A.R.T. oznacza Specific (jasność celu), Measurable (jego mierzalność), Achievable (realność celu), Relevant (jego znaczenie) i Time-bound (określenie terminu celu)⁶⁶. Dla mierzalności celów konieczne jest, aby cel był możliwy do monitorowania i zmierzenia. Mierzalność pozwala jednoznacznie określić, czy cel został osiągnięty. Z kolei postęp celu można określić na parę sposobów, np. poprzez przedstawienie kolejnych etapów, podanie faktycznych wartości lub po sprecyzowaniu, jak będzie wyglądać sytuacja po osiągnięciu celu.

2. Akademia nie przysyłała do MKiDN rocznych sprawozdań z przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków za lata 2022 i 2023, określonych w § 7 ust. 1 zarządzenia Ministra KiDN z 30 grudnia 2016 r. w sprawie postępowania ze skargami, wnioskami i petycjami w ww. ministerstwie⁶⁷.

Kierownik Biura Rektora wyjaśniła, że *skargi nie wpływały i rejestr skarg był pusty, dlatego nie sporządzano sprawozdań z przyjmowania i załatwiania skarg*. Poza tym podała, że *ministerstwo nie sygnalizowało potrzeby składania takich sprawozdań*.

⁶⁴ Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84, ze zm., dalej: komunikat nr 23.

⁶⁵ Walczak R. Podstawy zarządzania projektami metody i przykłady, Difin, Warszawa 2014, s. 110.

⁶⁶ https://mfiles.pl/pl/index.php/Zasada_SMART.

⁶⁷ Dz. Urz. MKiDN poz. 81.

(akta kontroli str. 424)

NIK wskazuje, że ww. kategorycznie sformułowany przepis przewiduje obowiązek („sporządzają i przekazują”), a nie możliwość sporządzenia i przekazania przedmiotowych sprawozdań oraz nie uzależnia go od faktycznego wpływu skarg i wniosków. W przypadku braku takiego wpływu w stosownej kolumnie szablonu sprawozdania, sporządzanego według określonego wzoru (§ 7 ust. 5 w zw. z załącznikiem), należy wpisać wartość zero. Przyjęcie odmiennego poglądu wprowadzałoby stan niepewności, czy brak przekazania niniejszego sprawozdania oznacza brak ww. skarg i wniosków, czy też omyłkowe pominięcie tej czynności, przy faktycznym wpływie przedmiotowych pism do Akademii.

3. Finansując jednemu z pracowników studia podyplomowe (3 600 zł) i dofinansowując wyjazd na rezydenturę zagraniczną (5 000 zł), Akademia nierzetelnie zabezpieczyła swoje interesy i nie zawarła z pracownikiem umowy określającej zasady postępowania w przypadku: nieukończenia studiów podyplomowych przez pracownika albo zakończenia pracy w Uczelni w trakcie tych studiów lub rezydentury zagranicznej.

(akta kontroli str. 173)

Kanclerz wyjaśnił, że *sfinansowanie tych studiów podyplomowych i rezydentury było zdarzeniem incydentalnym, a zawieranie umów w przypadku nauczycieli akademickich nie jest konieczne, nie odejdą oni z pracy ze względu na prestiż i możliwości rozwoju zawodowego, jakie daje praca w Akademii.*

(akta kontroli str. 980)

NIK wskazuje, że w myśl art. 42 ust. 5 i art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, a także do oszczędnego dokonywania wydatków publicznych. Brak zastosowania wspomnianych zabezpieczeń nie sprzyjałby optymalnej realizacji ww. obowiązków w przypadku ziszczenia się przytoczonych okoliczności po stronie beneficjenta.

OCENA CZĄSTKOWA

Podejmowano działania mające na celu zapewnienie odpowiedniej jakości kształcenia. Prowadzono je na kierunkach, poziomach i profilach określonych w decyzjach ówczesnego Ministra NiSW i zgodnie z obowiązującą klasyfikacją. Oferta edukacyjna i realizowane działania wpisywały się w założenia przyjęte w Strategii Uczelni na lata 2020-2024, jednak nie zawierała ona m.in. ilościowych wskaźników realizacji ujętych w niej zadań. Prawidłowo stosowano przepisy regulujące wynagradzanie nauczycieli akademickich. Zatrudniani nauczyciele spełniali wymagania stawiane na zajmowanych stanowiskach, poddawani byli okresowej ocenie pracowniczej oraz mieli możliwość szkoleń i rozwoju zawodowego. W przypadku jednego pracownika Akademia nie zabezpieczyła swoich interesów przy współfinansowaniu mu studiów podyplomowych i rezydentury. Ponadto, nie sporządzano sprawozdań z przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków. W Uczelni prowadzony był wymagany przepisami audyt wewnętrzny. Rektor wprowadziła zasady funkcjonowania kontroli zarządczej, które jednak nie pozwalały w pełni zminimalizować ryzyka wystąpienia nieprawidłowości⁶⁸.

⁶⁸ Patrz punkt IV niniejszego wystąpienia pokontrolnego - „Uwagi i wnioski”.

2. Zapewnienie i wykorzystanie bazy naukowo-dydaktycznej

Opis stanu faktycznego

2.1. Liczba przyjętych do Akademii studentów wyniosła ogółem w roku akademickim: 2021/2022 – 297, 2022/2023 – 290, a w 2023/2024 – 293. Najwięcej studentów przyjmowano na kierunek *instrumentalistyka* (139, 145 i 148), a najmniej na kierunkach *dyrygentura* (22, 20 i 16) oraz *historyczne praktyki wykonawcze* (24, 16 i). Uwzględniając liczbę przyjętych na studia płatne cudzoziemców, którzy nie wliczali się do limitów przyjęć, w latach akademickich 2022/2023 i 2023/2024 liczba przyjętych studentów stanowiła odpowiednio 98% i 99%, łącznej liczby miejsc ustalonych dla danego roku⁶⁹. W roku akademickim 2021/2022 liczba przyjętych studentów stanowiła natomiast 104% limitu przyjęć ustalonego uchwałami Senatu⁷⁰, co zostało szerzej opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W badanym okresie do szkół doktorskich Akademia przyjęła 17 osób (2021/2022 – 7, 2022/2023 – 4 i 2023/2024 – 6) i nie została przekroczona liczba limitów przyjęć określonych zarządzeniami Rektora⁷¹, na odpowiednio: 7, 6 i 6 osób.

Liczba studentów przyjętych w roku akademickim 2023/2024 była mniejsza niż w roku akademickim 2021/2022. Największe spadki wystąpiły na kierunkach: *kompozycja i teoria muzyki* oraz *dyrygentura* (o 6 studentów), *historyczne praktyki wykonawcze* (o 5) i *wokalistyka* (o 2). Akademia nie prowadziła kształcenia studentów w formie studiów niestacjonarnych.

(akta kontroli str. 425-473, 880-881, 942)

Rektor wyjaśniła, że *niewielki spadek ogólnej liczby studentów nie jest związany z długoterminowym trendem, wynika m.in. z: dbałości o właściwy poziom umiejętności kandydatów podczas naboru (wymagania rekrutacyjne) oraz liczby absolwentów średnich szkół muzycznych.*

(akta kontroli str. 880-882)

2.2. W badanym okresie w Akademii przyjęto na studia I stopnia 50 cudzoziemców⁷², z czego 12 w roku akademickim: 2021/2022, 13 w roku akademickim 2022/2023 i 25 w roku akademickim 2023/2024; na studia II stopnia 37 cudzoziemców⁷³, z czego w poszczególnych latach akademickich: 8, 8 i 21, a do szkoły doktorskiej 1 cudzoziemca⁷⁴. Udział studentów cudzoziemców w ogólnej liczbie przyjętych w poszczególnych latach wynosił odpowiednio: 7%, 7% i 16%. W uchwałach Senatu ustalających regulaminy rekrutacji na lata 2021/2022, 2022/2023 i 2023/2024⁷⁵ określone zostały zasady rekrutacji dla cudzoziemców i nie wyznaczano dla nich dodatkowych limitów przyjęć. W Uczelni obowiązywało zawarte w 2021 r. wieloletnie porozumienie o współpracy międzynarodowej z chińską agencją wymiany kulturalnej. W umowie tej określono zasady i limity przyjęć do Akademii dla beneficjentów tej umowy.

⁶⁹ Uchwały Senatu: nr 81 z 21 czerwca 2022 r. – na rok akademicki 2022/2023 i nr 56 z 24 maja 2023 r. – na rok akademicki 2023/2024.

⁷⁰ Uchwały Senatu: nr 219 z 23 czerwca 2021 r. i nr 3 z 24 listopada 2021 r.

⁷¹ Zarządzenia Rektora w sprawie wyznaczenia limitu przyjęć do szkół doktorskich Akademii: nr 49/2021 z 21 czerwca 2021 r., nr 64/2021 z 2 listopada 2021 r., nr 7/2022 z 20 kwietnia 2022 r. i nr 10/2023 z 27 marca 2023 r.

⁷² Z czego na kierunki: dyrygentura - 8, instrumentalistyka - 26, kompozycja i teoria muzyki - 6, edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej - 1, historyczne praktyki wykonawcze - 3, jazz i muzyka estradowa - 2 i wokalistyka - 4.

⁷³ Z czego na kierunki: dyrygentura - 2, historyczne praktyki wykonawcze - 1, instrumentalistyka - 25, jazz i muzyka estradowa - 2, wokalistyka - 7.

⁷⁴ Do Szkoły Doktorskiej Kompozycji, Teorii Muzyki, Rytmiki i Edukacji Muzycznej.

⁷⁵ Uchwały nr.: 218 z dnia 23 czerwca 2021 r., 61 z dnia 11 maja 2022 r., 62 z dnia 11 maja 2022 r., 82 z dnia 21 czerwca 2022 r.

Badanie dokumentów rekrutacyjnych czterech cudzoziemców wykazało, że ich wnioski procedowane były zgodnie z przyjętymi zasadami rekrutacji, a Rektor wydawała decyzję o przyjęciu cudzoziemców na studiach, po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego i sprawdzeniu znajomości przez nich języka polskiego⁷⁶.

(akta kontroli str. 456-533, 942)

2.3. Liczba studentów uczących się na Akademii malała w badanym okresie i wynosiła⁷⁷ w latach akademickich: 2021/2022 - 758, 2022/2023 - 716 i 2023/2024 - 710, z czego na studiach I stopnia było ich odpowiednio: 493, 497 i 492, a na studiach II stopnia: 265, 219 i 218. W roku akademickim 2023/2024 w Uczelni studiowało o 48 studentów mniej (tj. o 6%) niż w roku akademickim 2021/2022, a wpływ na to miała malejąca liczba studentów na studiach II stopnia.

Na większości z prowadzonych kierunków nauczania⁷⁸ – co do zasady – spadała liczba studiujących, a dotyczyło to kierunków: *dyrygentura* (odpowiednio 49, 43 i 39 osób), *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* (59, 53 i 54), *jazz i muzyka estradowa* (69, 68 i 65), *kompozycja i teoria muzyki* (60, 57 i 53), *instrumentalistyka* (193, 170 i 170) oraz *wokalistyka* (113, 170 i 112). Na kierunku *historyczne praktyki wykonawcze* wzrosła liczba studentów (odpowiednio 40, 41 i 48).

W szkołach doktorskich Akademii wzrosła liczba doktorantów, z 13 w roku akademickim 2021/2022 do 18 w roku akademickim 2023/2024.

(akta kontroli str. 473, 534-561)

2.4. W badanym okresie Uczelnię ukończyło łącznie 506 studentów, z czego 256 w 2022 r. i 250 w 2023 r.⁷⁹, w tym na kierunkach odpowiednio:

- *dyrygentura*: 6 i 6 osób (licencjat) oraz 9 i 9 osób (magister),
- *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*: 10 i 14 (licencjat) oraz 12 i 7 (magister),
- *historyczne praktyki wykonawcze*: 2 i 5 (licencjat) oraz 5 i 3 (magister),
- *instrumentalistyka*: 72 i 73 (licencjat) oraz 72 i 48 (magister),
- *jazz i muzyka estradowa*: 11 i 12 (licencjat) oraz 11 i 13 (magister),
- *kompozycja i teoria muzyki*: 12 i 13 (licencjat) oraz 6 i 11 (magister),
- *wokalistyka*: 13 i 21 (licencjat) oraz 15 i 16 (magister).

Łączna liczba absolwentów, w stosunku do liczby słuchaczy z dnia rozpoczęcia studiów, w latach akademickich 2021/2022 i 2022/2023, stanowiła odpowiednio: 87% i 84%.

W cyklach nauki⁸⁰ objętych kontrolą, występowały przypadki skreślenia z listy studentów. Liczba skreślonych studentów wynosiła odpowiednio: 38 w cyklu kończącym się w roku akademickim 2021/2022 i 47 osób w cyklu kończącym się w roku akademickim 2022/2023, przy czym najczęściej skreślano studentów pierwszego roku (odpowiednio 31% i 46% ogółu skreśleń), a najczęstszymi powodami skreślenia z list studentów było to, że studenci rezygnowali ze studiów (31%) lub nie zaliczali semestru w wyznaczonym terminie (22%).

⁷⁶ Stosownie do art. 323 ust. 1 Ustawy o Szkole Wyższej, cudzoziemcy mogą studiować w Polsce m.in. na podstawie zawartych przez uczelnię umów międzynarodowych, na zasadach tam określonych (pkt 1) lub na podstawie decyzji administracyjnej rektora (pkt 6).

⁷⁷ Według stanu na 31 grudnia każdego roku.

⁷⁸ Na sześciu spośród siedmiu prowadzonych kierunków

⁷⁹ Rok akademicki 2023/2024 kończy się we wrześniu i na dzień zakończenia kontroli nie było jeszcze danych dotyczących liczby absolwentów.

⁸⁰ Od rozpoczęcia nauki w danym roku akademickim, do jej zakończenia po 3 lub 2 latach, w zależności od poziomu kształcenia.

2.5. Akademia dysponowała środkami trwałymi o wartości: 78,7 mln zł na koniec 2022 r., 111,9 mln zł na koniec 2023 r. i 112,0 mln zł na koniec I kwartału 2024 r. Wzrost wartości środków trwałych na koniec I kwartału 2024 r. w porównaniu do stanu na koniec 2022 r. wynikał w głównej mierze ze wzrostu wartości budynków, lokali i obiektów budowlanych (z 55,4 mln zł do 77,4 mln zł) oraz zakupu instrumentów muzycznych (wzrost z 4,6 mln zł do 11,6 mln zł). W badanym okresie Akademia zbyła majątek trwały o wartości 551 tys. zł w 2022 r. (0,7% wartości majątku na koniec 2022 r.) i 120 tys. zł w 2023 r. (0,1 % wartości majątku na koniec 2023 r.) W I kwartale 2024 r. Uczelnia nie zbywała majątku. W tym samym okresie Akademia nabyła środki trwałe o wartości: 10,6 mln zł w 2022 r. (13,4% wartości majątku na koniec 2022 r.) i 33,4 mln zł w 2023 r. (29,8% wartości majątku na koniec 2023 r.) i 43,0 tys. zł w I kwartale 2024 r. (0,03% wartości środków trwałych na koniec tego kwartału). W badanym okresie majątek Akademii, w tym instrumenty muzyczne, podlegał ubezpieczeniu⁸¹. Kanclerz podał, że *na bieżąco analizowany jest poziom zapewnienia bezpieczeństwa majątku Uczelni, a majątek jest chroniony przez fizyczne i elektroniczne zabezpieczenia*.

(akta kontroli str. 586, 592-606, 965-966, 3006-3007)

Uczelnia dysponowała następującą bazą dydaktyczną:

- 10 salami wykładowymi⁸², łącznie na 224 osoby,
- 103 salami ćwiczeniowymi⁸³,
- 9 pracowniami specjalistycznymi⁸⁴,
- 6 salami koncertowymi⁸⁵, łącznie na 1 028 miejsc,
- biblioteką.

Poza własnymi obiektami, Akademia była najemcą od innych podmiotów, w tym uczelni: 13 sal dydaktyczno-naukowych łącznie na 72 osoby, sali koncertowej na 40 osób, torów basenowych na 20 osób oraz sali gimnastycznej na 30 osób.

(akta kontroli str. 587-591)

2.6. W badanym okresie Akademia dysponowała pięcioma budynkami, dwoma budynkami dydaktycznymi (A i B), salą koncertową (C), budynkiem akademika i budynkiem użytkowym (przy ul. Grunwaldzkiej w Poznaniu)⁸⁶.

Na zlecenie NIK Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Poznania⁸⁷ i Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu⁸⁸ przeprowadzili kontrole trzech budynków⁸⁹, w których prowadzona była działalność dydaktyczna i kulturalna Akademii. Ustalenia kontroli PINB wykazały, że budynki były użytkowane

⁸¹ Ostatnia umowa ubezpieczenia na okres od 1 czerwca 2024 r. do 31 maja 2026 r., a składka ubezpieczeniowa za rok ochrony wyniosła 58 896 zł.

⁸² W tym z łączną liczbą miejsc: poniżej 20 – 3 sale, od 20 do 30 – 7 sal.

⁸³ W tym z łączną liczbą miejsc: poniżej 10 – 100 sal, od 11 do 20 – 3 sale.

⁸⁴ W tym: 2 sale organowo – wykładowe, 3 pracownie lutnicze, pracownia zbiorowego nauczania gry na fortepianie, pracownia komputerowa, studio muzyki elektroakustycznej, studio muzyki filmowej.

⁸⁵ Aula Nova (498 miejsc), Aula Stuligrosza (230 miejsc), Prezydencka (70 osób), Błękitna (100 osób), Kameralna (70 osób), Marszałkowska (60 osób).

⁸⁶ Budynek został przekazany Uczelni w 2022 r. Rektor zarządzeniami nr 24/2022 i 25/2022 wyłączyła ten budynek z użytkowania, ze względu na jego zły stan techniczny.

⁸⁷ Dalej: PINB. Kontrola obejmowała sprawdzenie czy: obiekty budowlane Uczelni były utrzymane w należytym stanie technicznym i estetycznym, zgodnie z art. 61 pkt 1 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, ze zm.), oraz czy Akademia realizowała obowiązek poddawania ich okresowym kontrolom, o których mowa w art. 62 ust. 1 ww. ustawy, a także czy wykorzystywano te obiekty zgodnie z przeznaczeniem.

⁸⁸ Dalej: PSP. Kontrola obejmowała sprawdzenie czy w uczelni zapewniono ochronę przeciwpożarową w zakresie określonym w art. 4 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 275), dalej: ustawa o ochronie przeciwpożarowej.

⁸⁹ Budynki A, B i C.

zgodnie z przeznaczeniem, miały założone książki obiektu budowlanego i podlegały okresowym kontrolom stanu technicznego. Stwierdzone zostały niewielkie uszkodzenia na elewacjach budynków, które Uczelnia zobowiązała się naprawić w sierpniu 2024 r., co będzie podlegało sprawdzeniu przez PINB.

(akta kontroli str. 608-616)

Kontrola PSP wykazała natomiast szereg nieprawidłowości w zabezpieczeniu przeciwpożarowym budynków, co zostało szczegółowo opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 617-649)

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Komendant PSP 5 i 12 czerwca 2024 r. wszczął trzy postępowania administracyjne dotyczące stanu ochrony przeciwpożarowej w budynkach A i B.

(akta kontroli str. 650-660)

2.7. W okresie objętym badaniem Akademia udostępniała innym podmiotom zarówno sale Uczelni, jak i instrumenty oraz sprzęt muzyczny. Zasady udostępniania nie zostały kompleksowo ustalone w regulacjach wewnętrznych, a warunki udostępniania powierzchni i przedmiotów były każdorazowo określone w zawieranych umowach. Kanclerz zarządzeniami⁹⁰ ustalił stawki wynajmu sal koncertowych i dydaktycznych oraz Auli Nova. Ponadto Senat uchwałą⁹¹ określił stawki dla studentów i pedagogów za wynajem instrumentów Akademii, nie ustalono takiego cennika i warunków wynajmu dla innych podmiotów, w tym dla kandydatów na studia. Kanclerz wyjaśnił m.in. że *nie określił kompleksowo zasad wynajmowania majątku Akademii, ponieważ co do pomieszczeń, to Uczelnia ma ich i tak zbyt mało i nie jest zainteresowana wynajmowaniem sal dydaktycznych podmiotom zewnętrznym, a instrumenty nie są wynajmowane tym podmiotom ponieważ są potrzebne do działalności dydaktycznej i artystycznej studentów i kadry Akademii*. Dodał, że *sale i instrumenty wynajmowane są w sytuacjach wyjątkowych, wspierających wydarzenia o szczególnie istotnym z punktu widzenia Uczelni znaczeniu (np. Konkurs Wieniawskiego, Poznańska Wiosna Muzyczna)*. *Kandydatom na studia udostępniane są instrumenty duże (np. fortepiany, organy), natomiast instrumenty mniejsze każdy kandydat ma swoje*.

(akta kontroli str. 669-678, 966-967)

W okresie objętym kontrolą obowiązywało 59 umów⁹², którymi Akademia udostępniała majątek innym podmiotom. Przychody z tego tytułu wyniosły łącznie 708,2 tys. zł⁹³, w tym: 259,7 tys. w 2022 r., 362,6 tys. zł w 2023 r. i 85,9 tys. zł w I kwartale 2024 r.

Stan należności z tytułu najmu majątku Uczelni wyniósł na koniec lat⁹⁴: 2022 r. – 22,6 tys. zł i 2023 r. – 58,0 tys. zł, a na koniec marca 2024 r. – 11,9 tys. zł. Z tytułu udostępniania majątku Akademia nie miała zaległości w należnościach.

Badaniem objęto łącznie cztery umowy, w tym dwie wieloletnie⁹⁵. Stwierdzono przypadki nienależytego zabezpieczenia interesu Akademii w tych umowach, a także opóźnień w wystawianiu faktur za najem, co zostało szczegółowo opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 669-671, 679-724)

⁹⁰ Nr: 2017/01/01 z 2 stycznia 2017 r., 2023/05/01 z 29 maja 2023 r. i 2023/05/02 z 29 maja 2023 r.

⁹¹ Nr 5/2012 z 27 czerwca 2012 r.

⁹² W tym 54 najmu i 5 użyczenia odpłatnego. Spośród tych 59 umów 5 to były umowy wieloletnie.

⁹³ Z tytułu umów wieloletnich Akademia uzyskała przychód w wysokości 519,6 tys. zł.

⁹⁴ W tym należności z tytułu umów długoterminowych: 2022 r. – 13,2 tys. zł, 2023 r. – 58,0 tys. zł i 2024 (31 marca) – 9,3 tys. zł.

⁹⁵ Dobór celowy ze względu na najwyższą wartość przychodu, w tym dwie umowy wieloletnie. Umowy: o wzajemnej wymianie usług z 18 maja 2022 r., wynajmu instrumentu muzycznego z 4 stycznia 2023 r. oraz dwie umowy wieloletnie najmu powierzchni Akademii, z 24 sierpnia 2004 r. i 1 grudnia 2022 r.

2.8. Akademia wynajmowała od innych podmiotów m.in.: pomieszczenia⁹⁶, instrumenty muzyczne, materiały i urządzenia⁹⁷. W badanym okresie obowiązywało 41 takich umów.

Koszty poniesione przez Uczelnię w związku z tymi umowami wyniosły w okresie objętym kontrolą łącznie 1 159,2 tys. zł, w tym: w 2022 r. – 461,4 tys. zł, w 2023 r. – 594,5 tys. zł, a w 2024 (do 31 marca) – 103,3 tys. zł.

Stan zobowiązań z tytułu wynajmu ww. składników od osób trzecich wyniósł na koniec 2022 r. – 19,1 tys. zł, na koniec 2023 r. – 22,3 tys. zł, a na 30 marca 2024 r. – 24,9 tys. zł. W badanym okresie zobowiązania wymagalne z tego tytułu nie wystąpiły.

Szczegółowym badaniem objęto łącznie pięć umów⁹⁸, w tym dwie długoterminowe. Badanie wykazało przypadek opłacenia faktury z opóźnieniem oraz przypadki dokonania wyboru wykonawcy bez stosowania wewnętrznych przepisów o zamówieniach publicznych. Zostało to szczegółowo opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 725-776)

2.9. W badanym okresie Akademia dysponowała bazą naukowo-dydaktyczną dostosowaną do potrzeb nauczania. Kanclerz wyjaśnił, że *własna baza dydaktyczna Uczelni nie wystarczała do zaspokojenia tych potrzeb, ale podjęte zostały działania i w wyniku zawartych umów m.in. z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu i Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pozyskano dodatkowe pomieszczenia dla potrzeb dydaktyki*. Dodał, że Akademia podjęła starania i pozyskała w 2022 r. od Miasta Poznania budynek przy ul. Grunwaldzkiej w Poznaniu. *Ze względu na jego zły stan techniczny został on jednak wyłączony z użytkowania. Na bazie tej nieruchomości powstać ma nowy obiekt, w którym prowadzona będzie część działalności Uczelni*.

W Akademii nie zostały ustalone formalne zasady identyfikowania potrzeb w zakresie modernizacji lub uzupełnienia pomieszczeń. Zasad takich nie ustalono formalnie także w zakresie ustalania standardu jakości wyposażenia w instrumenty. Kanclerz wyjaśnił, że *plany remontów i modernizacji tworzone były na podstawie systematycznych, bieżących analiz i ekspertyz dokonywanych w Uczelni. Na bieżąco prowadzona jest identyfikacja stanu i potrzeb w zakresie instrumentów muzycznych*. Dodał, że w związku z tymi działaniami w latach 2022-2023 zakupiono instrumenty muzyczne za łącznie prawie 7,5 mln zł. W Akademii zidentyfikowano potrzebę wymiany ok. 11 % fortepianów⁹⁹, które nie spełniają wymogów jakościowych, w związku z tym w najbliższym czasie Uczelnia będzie musiała pozyskać na ten cel ok. 2 mln zł.

(akta kontroli str. 587-591, 614-615, 793-807)

2.10. Oględziny przeprowadzone w ośmiu salach¹⁰⁰, w których Akademia prowadziła działalność dydaktyczno-naukową i koncertową wykazały, że pomieszczenia te były utrzymane w dobrym stanie technicznym i sanitarnym. Określono dla nich profil prowadzonych zajęć, a wyposażenie pozwalało na ich realizację. Sale nie były przypisane do poszczególnych wydziałów Akademii. Kanclerz podał, że *rozwiązanie takie przyjęto ze względu na możliwość elastycznego dysponowania poszczególnymi salami*. Oględziny sal wykazały natomiast, że nie zapewniono niektórych elementów

⁹⁶ Sale dydaktyczno-naukowe, sale koncertowe, basen, sala gimnastyczna, kościół – wynajem krótkoterminowy,

⁹⁷ Mikrofony, rzutniki, podesty, rekwizyty, kostiumy – wynajem krótkoterminowy.

⁹⁸ Dobór próby w sposób celowy ze względu na najwyższą wartość przychodu, w tym dwie umowy wieloletnie. Umowy: wymiany wzajemnych świadczeń z 30 września 2022 r. i 19 września 2023 r., najmu instrumentów muzycznych z 4 maja 2023 r., najmu nr 317/SAG/2022 z 26 października 2022 r., najmu nr KNPo8.022.KB.13134.2020 z 1 października 2020 r.

⁹⁹ 10 z 90 fortepianów otrzymało ocenę 1, tj. najniższą w wewnętrznych analizach Akademii.

¹⁰⁰ Sala komputerowa, lutnicza, dwi w sale ćwiczeniowe, sala koncertowa i dwie sale wykładowo-koncertowe.

świadczących o odpowiednich warunkach do pracy i nauki, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia¹⁰¹. Zostało to szczegółowo opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 777-792, 968-970, 975)

2.11. W Akademii działał system biblioteczno-informacyjny, którego podstawę stanowiła Biblioteka Główna. W jej skład wchodziły: wypożyczalnia, płytoteka, czytelnia, magazyny czasopism, płyt i książek, oraz stanowiska gromadzenia, katalogowania i skanowania zbiorów. Zapotrzebowanie na zakup nowych pozycji księgozbioru (nuty, książki, płyty) składane były przez studentów, doktorantów i nauczycieli mailowo lub osobiście w bibliotece, po uzyskaniu akceptacji właściwego przełożonego i Rektora. Analizą tych zgłoszeń zajmowali się pracownicy biblioteki. W badanym okresie złożone zostały 73 zamówienia, z czego 11 (15%) nie zostało zrealizowanych z powodu braku środków na zakup.

(akta kontroli str. 808-809, 811, 813-828)

W bibliotece działał system umożliwiający, wraz z katalogiem on-line, na przeglądanie zawartości biblioteki i zarządzanie gromadzeniem, opracowywaniem i wypożyczaniem zbiorów. Biblioteka Główna dysponowała zbiorem liczącym blisko 96 tys. różnego rodzaju woluminów, z czego: 62,5 tys. szt. zbiorów partytur, 23,2 tys. szt. książek, 4,8 tys. płyt (winytowych i CD), 3,9 tys. rękopisów różnych kompozytorów i 1,4 tys. czasopism, a zbiór ten był uzupełniany¹⁰². Czytelnia Akademii wyposażona była w 11 stanowisk czytelniczych, w tym 5 wyposażonych w komputery i klawiatury muzyczne (keyboardy) oraz jedno z dostępem do systemu Academica¹⁰³. Ponadto w pomieszczeniach płytoteki znajdowały się cztery stanowiska odsłuchiwania nagrań¹⁰⁴.

(akta kontroli str. 808, 810-812)

Uczelnia w programach studiów określiła tzw. Sylabusy przedmiotów, które zawierały m.in. wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej do danego przedmiotu. Analiza dostępności zalecanej literatury podstawowej dla 12 przedmiotów na trzech kierunkach¹⁰⁵ wykazała, że wszystkie pozycje były dostępne: w bibliotece, on-line lub w innych bibliotekach w Poznaniu, do których studenci Akademii mają dostęp.

(akta kontroli str. 829-872)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Czynności kontrolno-rozpoznawcze, przeprowadzone na zlecenie NIK, przez PSP w trzech obiektach Akademii wykazały następujące odstępstwa od obowiązujących przepisów prawa¹⁰⁶:

a) brak w części budynków A i C instalacji oświetlenia ewakuacyjnego,

¹⁰¹ Dz. U. poz. 2090, dalej: rozporządzenie w sprawie BHP.

¹⁰² Pozyskano w: 2022 r. - 158 płyt CD, 95 książek, 93 zbiory partytur, 26 czasopism oraz 3 352 rękopisy; 2023 r. - 155 płyt CD, 92 książki, 667 zbiorów partytur, 26 czasopism, 517 rękopisów; 2024 r. [do końca II kwartału] - 136 płyt CD, 72 książki, 524 zbiory partytur, 14 czasopism.

¹⁰³ Cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna, umożliwiająca korzystanie ze zbiorów Biblioteki Narodowej.

¹⁰⁴ Stanowiska wyposażone w sprzęt komputerowy, odtwarzacze płyt i magnetofony.

¹⁰⁵ Na dwóch kierunkach skupiających najwięcej studentów - *fortepian* oraz *śpiew solowy* i dwóch kierunkach cieszących się rosnącym zainteresowaniem - (ponownie) *fortepian* oraz *prowadzenie szkolnych zespołów muzycznych*.

¹⁰⁶ Ustawy o ochronie przeciwpożarowej; rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, ze zm.); rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r. poz. 822).

- b) niesprawną instalację elektryczną (część instalacji w budynku B),
- c) zbyt długie drogi ewakuacyjne (w trzech skontrolowanych budynkach),
- d) zbyt dużą strefę pożarową (w budynku B),
- e) sieć trakcyjna uniemożliwiała dostęp wozów strażackich do budynku (budynek B),
- f) niezabezpieczenie klatek schodowych drzwiami dymoszczelnymi (w trzech budynkach),
- g) brak automatycznych urządzeń oddymiających (w trzech budynkach),
- h) niewydzielenie pomieszczeń drzwiami ognioodpornymi o odpowiedniej wytrzymałości (w budynku B),
- i) zbyt małą liczbę wyjść ewakuacyjnych (w budynku B),
- j) brak hydrantów wewnętrznych (w budynku A),
- k) za wysoko zamontowane hydranty (w budynku B),
- l) instrukcja bezpieczeństwa pożarowego budynku C nie spełniała wymagań formalnoprawnych w zakresie planów obiektów,
- m) brak protokołów z kontroli okresowej instalacji odgromowej lub dokumentacji potwierdzającej dokonanie przeglądu technicznego i czynności konserwacyjnych przeciwpożarowego wyłącznika prądu (w trzech budynkach),
- n) brak dokumentacji potwierdzającej dokonanie przeglądu technicznego i czynności konserwacyjnych instalacji awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego (w budynkach B i C),
- o) brak protokołu badania sprawności instalacji oddymiania, oraz protokołu badania systemu sygnalizacji pożarowej (w budynku A),
- p) brak dokumentów potwierdzających klasę odporności ogniowej elementów drewnianych klatki schodowej (w budynku A).

Kontrolerzy PSP stwierdzili także, że w budynku B przy dwóch wyjściach ewakuacyjnych nie było kluczy umożliwiających ich otwarcie. Późniejsze oględziny przeprowadzone przez NIK wykazały, że przy obu tych wyjściach ww. klucze zostały uzupełnione.

(akta kontroli str. 617-649, 778)

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Komendant PSP wszczął postępowania administracyjne w zakresie nieprawidłowości stwierdzonych w budynkach A i B.

(akta kontroli str. 650-660)

Rektor wyjaśniła m.in., że *przynajmniej od 2020 r. prowadzone są działania w celu przystosowania obiektów Akademii (częściowo zabytkowych) do zmieniających się przepisów w zakresie warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego. Wykonywane są m.in. ekspertyzy, na podstawie których zaplanowane są działania dostosowujące i uzyskiwane są zgody odpowiednich organów, w tym PSP, na ich przeprowadzenie. Prowadzone są na tej podstawie prace dostosowujące. Nieprawidłowości wskazane przez PSP, po kontroli zleconej przez NIK, są na bieżąco poddawane ocenie i podejmowane są działania w celu ich usunięcia.* Ponadto podała, że w *Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Aula Nova, uprzednio nie wskazano, żeby jakieś elementy nie spełniały wymagań przepisów prawa w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego.*

(akta kontroli str. 661-668, 883-892)

NIK wskazuje, że treść ww. instrukcji może świadczyć o jej nierzetelnym sporządzeniu.

2. W badanym okresie w Akademii wystąpiły przypadki udostępniania powierzchni i instrumentów na podstawie umów niezabezpieczających w sposób właściwy interesów Uczelni, co było działaniem nierzetelnym. I tak, we wszystkich czterech zbadanych umowach:

- a) nie zawarto postanowień pozwalających na nałożenie kar umownych, na przykład w sytuacji niewykonania lub nienależytego wywiązywania się najemców z umów,
- b) nie wprowadzono postanowień pozwalających na kontrolę przedmiotu najmu przez Akademię, nie zabezpieczając w ten sposób jej interesu.

(akta kontroli str. 679-683, 688, 693-697 i 703-710)

Kancelarz wyjaśnił m.in., że *wskazane umowy zawierane były ze znanymi i sprawdzonymi kontrahentami, więc nie występuje tu ryzyko nieterminowej płatności lub wykorzystywania powierzonego majątku niezgodnie z przeznaczeniem. Poza tym najemca powierzchni pod urządzenia telekomunikacyjne za każdym razem, aby wejść na obiekt musi zgłosić się do pracownika Akademii i otrzymać klucze. Odnosnie do kar umownych wyjaśnił także, iż ich brak nie jest zaniedbaniem, gdyż za każdym razem, gdy wystąpi taka potrzeba, można skorzystać w tym zakresie z regulacji ustawowych określonych w Kodeksie Cywilnym*¹⁰⁷.

NIK wskazuje, że dotychczasowa rzetelność kontrahentów Akademii może w każdej chwili ulec zmianie a Uczelnia, gospodarująca majątkiem publicznym, powinna być na taką – hipotetyczną – okoliczność przygotowana. Ponadto, kara umowna, uregulowana w art. 483 § 1 Kodeksu Cywilnego, aby mogła wywoływać skutki prawne, musi być zastrzeżona w umowie – w innym wypadku strona nie ma możliwości powoływać się na nią w ewentualnym sporze sądowym. Karę umowną ustanawia się bowiem w drodze dwustronnej czynności prawnej, a nie w drodze jednostronnego oświadczenia wierzyciela¹⁰⁸.

(akta kontroli str. 968, 974)

3. W przypadku dwóch umów długoterminowych¹⁰⁹, które dotyczyły udostępnienia powierzchni Akademii podmiotom zewnętrznym, łącznie 15 z 49 faktur wystawiono z opóźnieniem wynoszącym od jednego do 15 dni, a w jednym przypadku nawet miesiąc, w stosunku do postanowień umownych. Skutkiem tego, należne Uczelni środki wpływały później niż wynikało to z zawartych umów. W myśl art. 42 ust. 5 ufp, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Kwestor wyjaśnił, że *opóźnienia w wystawianiu faktur były spowodowane natłokiem prac związanych z inwenturą i obsługą ogromnej liczby wydarzeń artystycznych oraz problemami z funkcjonowaniem systemu pocztowego.*

(akta kontroli str. 679, 691-724, 977)

4. Jedną fakturę za sierpień 2023 r. za wynajem powierzchni od Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu¹¹⁰, na kwotę 19 226,73 zł, Akademia opłaciła z opóźnieniem 21 dni. Art. 44 ust. 3 pkt 3 ufp stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Do Akademii nie wpłynęły dokumenty wzywające do zapłaty odsetek.

¹⁰⁷ Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, Dz. U. z 2024 r. poz. 1061.

¹⁰⁸ Por. m.in. R. Tanajewska [w:] Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, red. P. Nazaruk, LEX/el. 2024, art. 483, teza 20.

¹⁰⁹ Umowy wieloletnie na wynajem powierzchni Akademii zawarte z operatorami telefonii komórkowej: umowa najmu nr 6336 z 24 sierpnia 2004 r. i umowa najmu z 1 grudnia 2022 r.

¹¹⁰ Umowa najmu nr 317/SAG/2022 zawarta 26. października. 2022 r.

Kwestor wyjaśnił, że *niedochowanie tego terminu było spowodowane absencją chorobową pracownika odpowiedzialnego za ewidencję kosztów i kierowanie faktur do zapłaty.*

(akta kontroli str. 727, 746-752, 977)

5. W przypadku dwóch umów zawartych w okresie objętym kontrolą¹¹¹ przy udzielaniu zamówień publicznych nie były stosowane przepisy regulaminu wewnętrznego określającego zasady udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 130 tys. zł netto¹¹², tj. nie uzyskano ewentualnej zgody Rektora na odstępianie od stosowania ww. procedur, a w konsekwencji tego nie zastosowano ww. regulaminu w zakresie: ustalenia szacunkowej wartości zamówienia, przebiegu i dokumentowania procedury wszczęcia postępowania, wyboru wykonawcy i udzielenia zamówienia.

Kancelarz wyjaśnił m.in., że *najem nieruchomości jest zwolniony ze stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, w związku z tym regulamin ten też nie był stosowany do takich zamówień.* Dodał, że *istniał tylko jeden wykonawca mogący świadczyć te usługi, a co za tym idzie nie było konieczne i możliwe stosowanie trybu konkurencyjnego.* Ponadto, *Rektor brała osobisty udział w negocjacjach i wizytacjach ww. obiektów, co było równoznaczne ze spełnieniem warunków przewidzianych dla uzyskaniem odstępstwa od stosowania Regulaminu.*

(akta kontroli str. 727, 764-765, 893-894, 2758-2776)

NIK wskazuje, że załącznik nr 1 do zarządzenia nr 30a wyraźnie regulował kiedy się stosuje ww. regulamin (§ 1 ust. 1) oraz kiedy nie znajduje on zastosowania (§ 1 ust. 9 i § 9 ust. 1-3). W myśl przywołanych przepisów, należało go stosować do udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 000 złotych netto, określonej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹¹³, a nie miał on zastosowania, jeżeli zamówienie udzielane było za pośrednictwem elektronicznej platformy katalogów produktów (e-Katalogi), prowadzonej przez Urząd Zamówień Publicznych www.ekatalogi.uzp.gov.pl. Ponadto, w szczególnie uzasadnionych przypadkach Kierownik zamawiającego, na wniosek Kancelarza mógł podjąć decyzję o odstępianiu od stosowania regulaminu, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Udzielenie zamówienia w przypadku, o którym mowa w ust. 1, należało udokumentować w postaci notatki służbowej, podlegającej zatwierdzeniu przez Rektora, Kancelarza lub upoważnioną przez Rektora osobę. Notatkę służbową powinna przygotować osoba wnioskująca o odstępstwo, a zweryfikować Kancelarz. W notatce tej należało w szczególności wskazać okoliczności uzasadniające odstępianie od stosowania Regulaminu. Podlegała ona przechowaniu przez okres co najmniej czterech lat od udzielenia zamówienia. Niezależnie od tego, udzielenie zamówienia w przypadku, o którym mowa w ust. 1, nie zwalniało od stosowania zasad dokonywania wydatków wynikających z innych aktów prawnych, w szczególności dotyczących finansów publicznych, a także wytycznych wynikających z przepisów prawnych i dokumentów określających sposób udzielania zamówień współfinansowanych ze środków europejskich lub innych mechanizmów finansowych.

Reasumując, ww. regulamin nie odwoływał się do wyjątków, w tym przedmiotowych, w stosowaniu przepisów Pzp oraz – poza zamówieniami udzielanymi za pośrednictwem e-Katalogów – zobowiązywał za każdym razem do uzyskiwania zgody

¹¹¹ Dwie umowy wymiany wzajemnych świadczeń z 30 września 2022 r. i 19 września 2023 r., o wartości przedmiotu umowy odpowiednio 103,7 tys. zł i 87,2 tys. zł, zawarte z Uniwersyteciem Ekonomicznym w Poznaniu, dotyczące wynajmu powierzchni dla Akademii w zamian za zorganizowanie serii koncertów dla studentów UE. W obu umowach Uczelnię reprezentował Kancelarz.

¹¹² Zarządzenie Rektora nr 30a/2021 z 5 marca 2021 r. w sprawie regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości do 130 000 złotych netto, dalej: zarządzenie nr 30a albo regulamin.

¹¹³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm., dalej: Pzp.

Rektora na ewentualne odstępstwo, wprowadzał formę jego uzyskiwania i zasady przechowywania dokumentów wytworzonych w związku z uzyskaniem zgody. W przypadku niniejszych umów, wymogów tych w Akademii nie dopełniono. Z formalnoprawnego punktu widzenia, ww. notatka służbowa oraz udokumentowana zgoda Rektor była konieczna, a ich brak nie sprzyjał transparentności podejmowanych działań i utrudniał ich weryfikację.

6. W Akademii nie zapewniono w pełni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia, do czego Rektor była zobowiązana w myśl art. 51 ust. 1 UPSWiN. W siedmiu z ośmiu poddanych oględzinom salach dydaktycznych:

- a) nie było apteczek, co było niezgodne z § 6 pkt 5 rozporządzenia w sprawie BHP,
- b) nie umieszczono instrukcji określających zasady bezpieczeństwa i higieny korzystania z tych miejsc, pomimo że znajdowały się tam urządzenia techniczne lub sprzęt wykorzystywany do prowadzenia zajęć, co było niezgodne z § 7 pkt 4 ww. rozporządzenia.

(akta kontroli str. 777-778)

Kancierz wyjaśnił m.in., że *elementów tych nie było ze względu na dużą liczbę pomieszczeń dydaktycznych (kilkuosobowych) i niewielkie ryzyko wypadku*. Podał też, że *odnośnie do rozmieszczenia apteczek, podczas kontroli NIK, została przeprowadzona analiza ryzyka i w związku z problemami organizacyjno-finansowymi (zakup 145 apteczek) oraz częstotliwością występowania urazów na przestrzeni lat, w pierwszej kolejności zamontowano je w miejscach o podwyższonym ryzyku powstania urazów, tj. zamontowano 18 apteczek na korytarzach w łatwo dostępnych miejscach. Poza tym w portierni znajduje się duża apteczka dostępna całą dobę, a w pomieszczeniach, w których prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem urządzeń technicznych i sprzętu uzupełniono brakujące instrukcje*.

(akta kontroli str. 969-970, 975)

7. Rektor, wbrew postanowieniom Statutu nie określała limitów przyjęć na studia, a limity takie ustalał Senat. W myśl § 72 ust. 2 Statutu w terminie do 30 czerwca każdego roku rektor w porozumieniu z dziekanami powinna określać limity przyjęć na studia dla poszczególnych kierunków w postępowaniu rekrutacyjnym na przyszły rok akademicki.

Rektor wyjaśniła m.in., że *ustawa nie przewiduje wprost obowiązku ustalania limitów przyjęć, a podstawą ustalenia limitów uchwałą Senatu jest art. 70 ust. 1 UPSWiN*. Podała także, iż *w ustalanie limitów przyjęć zaangażowany jest Rektor, przygotowując projekt uchwały Senatu oraz będąc jego przewodniczącym*.

NIK wskazuje, że Statut wprost, w przywołanym § 72 ust. 2, przewiduje kompetencje Rektora, a nie Senatu do określania limitów przyjęć do Akademii. Ponadto, zgodnie z § 20 ust. 1 Statutu, do zadań rektora należą wszystkie sprawy dotyczące Akademii, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów Akademii. Ramowa regulacja art. 70 ust. 1 UPSWiN¹¹⁴ oraz odpowiadający jej § 23 pkt 9 Statutu¹¹⁵ dotyczący zadań Senatu, zastrzeżenia w zakresie określania ww. limitów nie wprowadzają. Dodać należy, że oprócz ww. kwestionowanych uchwał

¹¹⁴ Uczelnia ustala warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia. Uchwała senatu jest udostępniana nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, w którym ma się odbyć rekrutacja, a w przypadku utworzenia uczelni lub studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu - niezwłocznie.

¹¹⁵ Poza innymi sprawami wskazanymi w ustawie i statucie do kompetencji senatu Akademii należy w szczególności: ustalanie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia i na kształcenie specjalistyczne.

Senatu określających limity przyjęć¹¹⁶, Senat podejmował także, właśnie na podstawie art. 70 ust. 1 UPSWiN, przywoływane w wyjaśnieniach uchwały dotyczące ustalenia warunków, trybu, terminów rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji¹¹⁷.

(akta kontroli str. 879, 456-469, 1015-1064)

8. W roku akademickim 2021/2022 liczba przyjętych studentów była większa niż limit ustalony przez Senat i na pierwszy rok studiów przyjęto o 12 osób więcej niż przewidziano w uchwałach Senatu¹¹⁸, tj. 285 zamiast 273¹¹⁹.

(akta kontroli str. 425-429, 456-459)

Rektor wyjaśniła, że *ustawa nie przewiduje wprost obowiązku ustalania limitów przyjęć, jest to dobrowolnym z punktu widzenia uczelni elementem procesu rekrutacyjnego*. Dodała, że *trzymanie się limitów w poprzednim stanie prawnym ograniczało rozwój Uczelni*.

(akta kontroli str. 879)

Nie negując potrzeby elastycznego reagowania w przedmiotowej kwestii, NIK wskazuje, że ww. uchwały Senatu były jednoznaczne i odwoływały się do merytorycznych względów, które legły u podstaw określenia wysokości ww. limitów, tj.: kierowania się zasadą odpowiedzialności za jakość kształcenia, możliwościami zapewnienia finansowania ze środków publicznych oraz dbałością o zgodność struktury kierunków studiów z misją Uczelni.

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym okresie w Akademii w każdym roku akademickim studiowało ponad 700 osób, przy czym w roku 2021/2022 przyjęto 4,4% studentów więcej niż określono w limicie przyjęć. Ponadto, limity te były ustalane przez Senat, zamiast przez Rektora, jednak liczba studiujących w Akademii była relatywnie stała, a jej niewielkie wahania wynikały m.in. ze zmian demograficznych. Zasoby biblioteczne były dostosowane do liczby studiujących. Akademia pozyskiwała nowe pomieszczenia, ale w dwóch przypadkach nie udokumentowano wymaganej zgody Rektora na pominięcie wewnętrznych regulacji dotyczących zamówień publicznych. Zobowiązania z tytułu najmu – z jednym wyjątkiem – regulowano terminowo. Uczelnia zarządzała bazą naukowo-dydaktyczną w sposób właściwy, przy czym nie we wszystkich salach zapewniono wymagane apteczki i instrukcje. Kontrola wykazała też, że zabezpieczenie przeciwpożarowe trzech budynków nie było zgodne z obowiązującymi przepisami i Komendant PSP wszczął w tym zakresie postępowania administracyjne. Udostępniając sale, instrumenty oraz sprzęt muzyczny innym podmiotom, Uczelnia w pierwszej kolejności zabezpieczała własne potrzeby dydaktyczno-naukowe i kulturalne. Zasady ich wynajmowania nie zostały ustalone systemowo, a warunki te każdorazowo określano w umowach. Stwierdzono jednak w tym zakresie przypadki nierzetelnego zabezpieczenia interesów Akademii oraz opóźnień w wystawianiu części faktur.

3. Gospodarowanie posiadanym majątkiem oraz rozporządzanie środkami finansowymi

Opis stanu faktycznego

3.1. Gospodarka finansowa Akademii w latach 2022-2024 była prowadzona na podstawie planów rzeczowo-finansowych, zaopiniowanych przez Radę i przyjmowanych przez Rektora, każdorazowo w drugim kwartale danego roku,

¹¹⁶ Nr: 219 z 23 czerwca 2021 r., 81 z 21 czerwca 2022 r., 56 z 24 maja 2023 r.

¹¹⁷ Nr: 80 z 30 czerwca 2020 r., 218 z 23 czerwca 2021 r., 61 z 11 maja 2022 r.

¹¹⁸ Uchwały Senatu: nr 219 z 23 czerwca 2021 r. i nr 3 z 24 listopada 2021 r.

¹¹⁹ Przekroczenie nie dotyczy cudzoziemców przyjętych na studia płatne.

którego dotyczyły¹²⁰. Do czasu przyjęcia planu rzeczowo-finansowego na dany rok Uczelnia prowadziła swoją gospodarkę finansową na podstawie wstępnego planu rzeczowo-finansowego, który również był zaopiniowany i zatwierdzony przez właściwe organy¹²¹.

(akta kontroli str. 2403-2428, 2475-2498, 2607-2615)

Ww. procedura opiniowania nie była przewidziana w Statucie, który wskazywał jedynie zadania: Rady – opiniowanie planów rzeczowo finansowych (§ 18 ust. 1 pkt 3 lit. a; Rektora – prowadzenie gospodarki finansowej Akademii (§ 20 ust. 2 pkt 10), przy czym Akademia prowadziła samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego (§ 84 ust. 1).

Kwestor wyjaśnił, że *wstępny plan rzeczowo-finansowy (prowizorium) sporządzany był w oparciu o wstępny limit wydatków bieżących na następny rok budżetowy, przyznany przez Departament Szkolnictwa Artystycznego Ministerstwa KiDN w październiku roku poprzedzającego rok budżetowy. Dodał, że plan rzeczowo finansowy, sporządzany jest już na podstawie komunikatu Ministra KiDN ogłaszanego w trwającym roku budżetowym i zawiadomienia, wskazujących wysokość subwencji i dotacji podmiotowych przyznanych uczelniom artystycznym oraz planowanych kosztów własnych. Wstępny i ostateczny plan rzeczowo-finansowy Akademii, jak również ich zmiany, sporządzane są przez Kwestora, a po zaopiniowaniu przez Radę, zatwierdza je Rektor.*

(akta kontroli str. 2889, 2896-2902)

Zmiany wysokości subwencji, dotacji podmiotowych i celowych w latach 2022-2023 zostały ujęte w ramach zmienianych planów rzeczowo-finansowych. W 2022 r. nastąpiły trzy zmiany ww. planu:

- 28 października - Minister KiDN w komunikacie z 10 października 2022 r. poinformował o zwiększeniu subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego o 374,5 tys. zł;
- 12 grudnia - zmniejszono planowane przychody z opłat za świadczone usługi edukacyjne o 108,2 tys. zł¹²² oraz środki na realizację projektów współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych o 131,9 tys. zł¹²³;
- 27 grudnia - Minister KiDN w komunikacie z 23 grudnia 2022 r. poinformował o zwiększeniu subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego o 400 tys. zł.

Ww. korekty, za wyjątkiem zmiany z 27 grudnia 2022 r.¹²⁴, zostały przez Radę zaopiniowane przed zatwierdzeniem planów przez Rektora.

(akta kontroli str. 2403-2428)

W 2023 r. plan był zmieniany dwukrotnie:

- 8 września – Minister KiDN w komunikacie z 14 sierpnia 2023 r. poinformował o zwiększeniu subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego o 789 tys. zł;

¹²⁰ Zaopiniowany przez Radę i zatwierdzony przez Rektora plan rzeczowo-finansowy: na rok 2022 – 20 czerwca 2022 r.; na rok 2023 – 23 czerwca 2023 r.; na rok 2024 – 27 maja 2024 r.

¹²¹ Zaopiniowany przez Radę i zatwierdzony przez Rektora wstępny plan rzeczowo-finansowy (prowizorium budżetowe): na rok 2022 – 31 stycznia 2022 r.; na rok 2023 – 12 grudnia 2022 r.; na rok 2024 – 8 stycznia 2024 r.

¹²² Kwestor wyjaśnił, że ww. przychody zostały zmniejszone z uwagi na wcześniejsze przeszacowanie ilości przyjętych studentów na studia płatne w roku akademickim 2022/2023, spowodowane w szczególności trudnościami z uzyskaniem wiz przez studentów narodowości chińskiej.

¹²³ Kwestor wyjaśnił, że ww. środki zostały zmniejszone z uwagi na przeszacowanie mobilności studentów i pedagogów w ramach programu Erasmus+ po okresie pandemii koronawirusa i w trakcie trwającego konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Skomplikowana sytuacja polityczno-gospodarcza w Europie i na świecie spowodowała dodatkowe trudności w zaplanowaniu ilości studentów oraz pracowników Akademii chętnych do wyjazdu.

¹²⁴ O czym szerzej w punkcie 3.14 niniejszego wystąpienia.

– 18 grudnia - Minister KiDN w komunikatach z 14 września i 22 listopada poinformował o zwiększeniu subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego o odpowiednio 50 tys. zł i 100 tys. zł. Ww. korekty, za wyjątkiem zmiany z 18 grudnia 2023 r.¹²⁵, zostały przez Radę zaopiniowane przed zatwierdzeniem planów przez Rektora.

(akta kontroli str. 2475-2498)

Kwestor wyjaśnił, że podstawą korekty przychodów lub kosztów w zatwierdzonym planie rzeczowo-finansowym jest zmiana wysokości przyznanych środków finansowych w postaci subwencji, dotacji oraz gdy wystąpią inne istotne zdarzenia wpływające na wielkości zawarte w planie. Dodał, że przyznane dotacje celowe oraz dotacje współfinansowane ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, mogą być przyznawane na okres dłuższy niż do końca roku budżetowego. Rozliczanie takich dotacji następuje w czasie, a odpowiednie zdarzenia ujmowane są w księgach rachunkowych poprzez rozliczenia międzyokresowe przychodów, podobnie jak przychody z tytułu opłat za świadczone usługi edukacyjne.

(akta kontroli str. 2896-2906)

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie systemu POL-on¹²⁶, plany rzeczowo-finansowe na 2022, 2023 i 2024 r. były wprowadzone do systemu dokumentów planistyczno-sprawozdawczych w terminie do 30 czerwca roku, na jaki zostały sporządzone.

(akta kontroli str. 2511-2556)

Kwestor wyjaśnił, że wobec braku komunikatu Ministra KiDN, do sporządzania planu rzeczowo-finansowego na 2024 w zakresie funduszu stypendialnego i wsparcia osób niepełnosprawnych przyjęto wysokość środków określoną przez ww. Ministra w piśmie nr DSA-WF.311.1.2024.MT z 7 lutego 2024 r. w wysokości odpowiednio:

- 1 109 tys. zł – dotacja podmiotowa na świadczenia dla studentów i doktorantów,
- 34 tys. zł – dotacja podmiotowa na zdania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej.

(akta kontroli str. 2903-2906)

3.2. Zrealizowane w Uczelni przychody¹²⁷, koszty¹²⁸ oraz zysk netto¹²⁹ wyniosły odpowiednio:

- w 2021 r.: 45 344,5 tys. zł; 44 499,8 tys. zł; 835,8 tys. zł;
- w 2022 r.: 46 584,2 tys. zł; 47 338,3 tys. zł; -507,3 tys. zł;
- w 2023 r.: 54 223,6 tys. zł; 55 205,0 tys. zł; -640,5 tys. zł.

Na 2024 r. zaplanowano¹³⁰ przychody w kwocie 65 294,7 tys. zł, koszty 67 188,1 tys. zł i stratę netto 1 703,4 tys. zł.

Zysk netto osiągnięty przez Akademię w 2021 w kwocie 835,8 tys. zł¹³¹ przeznaczono na podwyższenie funduszu zasadniczego.

Straty bilansowa Uczelni za rok 2022, tj. 507,3 tys. zł oraz za rok 2023 – 640,5 tys. zł, zgodnie z art. 409 ust. 4 UPSWiN, zostały pokryte z funduszu zasadniczego¹³². Kwestor wyjaśnił, że powodem poniesienia ww. strat była sytuacja gospodarcza

¹²⁵ Jw.

¹²⁶ Rozporządzenie Ministra NiSW z 6 marca 2019 r. w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on (Dz. U. z 2022 r. poz. 700).

¹²⁷ Z działalności operacyjnej wykazane w sprawozdaniach z wykonania planu rzeczowo-finansowego.

¹²⁸ Działalności operacyjnej wykazane w sprawozdaniach z wykonania planu rzeczowo-finansowego.

¹²⁹ Wykazany w sprawozdaniach z wykonania planu rzeczowo-finansowego.

¹³⁰ Zgodnie z planem rzeczowo-finansowym zatwierdzonym 27 maja 2024 r.

¹³¹ Uchwała Rady nr 02/05/2022 z 9 maja 2022 r. w sprawie przeznaczenia zysku netto Akademii.

¹³² Uchwała Rady nr 02/06/2023 z 23 czerwca 2023 r. w sprawie pokrycia straty bilansowej Uczelni za rok 2022 oraz jej uchwała nr 02/06/2024 z 24 czerwca 2024 r. w sprawie pokrycia straty bilansowej Uczelni za rok 2023.

i polityczna po pandemii koronawirusa i wybuchu wojny w Ukrainie. Skomplikowana sytuacja polityczno-gospodarcza przyczyniła się do wzrostu cen towarów i usług. Głównymi czynnikami tego był polityka pieniężna państwa, wzrost płac, podatek VAT, wzrost cen surowców oraz kurs walutowy. Subwencja, którą otrzymała Akademia w tych latach na zwiększenie wysokości wynagrodzeń i bieżące koszty funkcjonowania nie zrekompensowała w 100% skutków wzrostu cen towarów i usług, które były nabywane w związku z bieżącym utrzymaniem Uczelni i realizacją podstawowych działań statutowych, wynikiem czego była poniesiona strata za lata 2022 i 2023.

(akta kontroli str. 2361-2615, 2648-2662)

Na przychody z podstawowej działalności operacyjnej, które w okresie 2021-2023 wynosiły odpowiednio: 44 414,1 tys. zł; 46 063,7 tys. zł; 53 409,6 tys. zł, składały się m.in. (odpowiednio):

- subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego, wynosząca: 39 587,2 tys. zł; 39 650,5 tys. zł; 46 124,0 tys. zł;
- dotacje z budżetu państwa w rocznej wysokości: 951,0 tys. zł; 978,0 tys. zł; 887,8 tys. zł;
- opłaty za świadczone usługi edukacyjne w wysokości: 1 542,1 tys. zł; 1 854,0 tys. zł; 2 140,7 tys. zł;
- środki na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych wynoszące: 1 127,9 tys. zł; 1 625,4 tys. zł; 1 796,3 tys. zł;
- pozostałe przychody z podstawowej działalności operacyjnej w rocznej wysokości: 1 193,6 tys. zł; 1 908,6 tys. zł; 2 444,7 tys. zł.

Koszty podstawowej działalności operacyjnej Akademii w latach 2021-2023 rosły, wynosząc odpowiednio: 44 498,3 tys. zł.; 47 285,0 tys. zł; 55 205,0 tys. zł. Wzrost w stosunku do roku poprzedniego wyniósł w 2022 r. 2 786,7 tys. zł (tj. 6,3 %), a w 2023 r. 7 920,0 tys. zł (tj. 16,7 %). Koszty wynagrodzeń wynikających ze stosunku pracy w tym okresie wzrosły o 4,2 %¹³³ w 2022 r. i 11,8 %¹³⁴ w 2023 r. Koszt zużycia materiałów i energii wyniósł: w 2021 r. 1 062,1 tys. zł; w 2022 r. 1 394,0 tys. zł (wzrósł o 31,2 %, tj. o 331,9 tys. zł); w 2023 r. 2 189,2 (wzrósł o 57,0 %, tj. o 795,2 tys. zł). W poszczególnych latach okresu 2021-2023 rosły również koszty usług obcych, wynosząc odpowiednio: 2 701,4 tys. zł; 3 199,7 tys. zł; 3 759,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 2361-2615, 2648-2662)

Rektor zwróciła się 8 listopada 2022 r. do funkcjonującego w Akademii związku zawodowego z prośbą o przedstawienie opinii w przedmiocie sposobu rozdysponowania jednorazowych wypłat dla pracowników Uczelni. Rektor przeznaczyła na ww. wypłaty 376,89 tys. zł, przy czym 374,5 tys. zł Uczelnia otrzymała w ramach zwiększenia subwencji¹³⁵ dla zwiększenia funduszu wynagrodzeń *w celu realizacji jednorazowych wypłat dla pracowników uczelni artystycznych*. Propozycja Rektor 13 listopada 2022 r. uzyskała pozytywną opinię ww. związku zawodowego.

26 maja 2023 r. Rektor podpisała ze związkiem zawodowym działającym w Akademii, protokół uzgodnień dotyczący zasad przyznawania przez rektora podwyżek wynikających z decyzji Ministra KiDN. W związku z podwyżkami wynikającymi z decyzji Ministra KiDN z 18 marca 2024 r., podpisano kolejny protokół – 29 marca 2024 r.

(akta kontroli str. 2620-2647)

¹³³ W 2021 r. wyniosły 29 052,4 tys. zł i wzrosły w 2022 r. o 1 217,7 tys. zł, tj. do wysokości 30 270,1 tys. zł.

¹³⁴ W 2023 r. wzrosły o 3 569,0 tys. zł, wynosząc 33 839,1 tys. zł.

¹³⁵ Komunikat Ministra KiDN z 10 października 2022 r.

Wzrost kosztów funkcjonowania Akademii był monitorowany przez Radę. Podczas posiedzenia 23 czerwca 2023 r., w ramach opiniowania planu rzeczowo-finansowego na 2023 r., Kwestor wskazywał Radzie, że wzrost kosztów energii stanowił istotną przyczynę wzrostu kosztów działalności Uczelni w roku 2023. Pomimo stałego monitorowania zużywanej energii i wdrożenia oszczędności, koszty jej zakupu wzrosły o około 80%, a po rozpoczęciu użytkowania wyremontowanych obiektów, planowany był wzrost tych kosztów o około 100% w stosunku do analogicznego okresu w roku poprzednim. Kwestor podkreślił, że energia elektryczna i ogrzewanie to dla Akademii ogromne koszty. Ponadto sygnalizował członkom Rady, że w 2023 r. wprowadzono podwyżkę wynagrodzeń w wysokości 12,5%, przy czym w pierwszej kolejności należało podwyższyć wynagrodzenia najmniej zarabiającym pracownikom Uczelni, poprzez wyrównanie wynagrodzeń do płacy minimalnej, a dopiero w drugiej kolejności było możliwe dokonanie podwyżek wynagrodzeń pracowników dydaktycznych. Podczas posiedzenia Rady 8 września 2023 r., w toku opiniowania zmiany planu rzeczowo-finansowego na 2023 r. w związku z jednorazowym zwiększeniem dotacji na utrzymanie potencjału badawczego i dydaktycznego Akademii, Kwestor wskazał, że koszty wynagrodzeń w stosunku do roku ubiegłego wzrosły o 12,2%, co jednocześnie stanowiło średnią podwyżkę dla pracowników. Ww. podwyżki zostały wypłacone z wyrównaniem od początku roku.

(akta kontroli str. 2620-2647)

3.3. Wykazane w sprawozdaniach z realizacji planów rzeczowo-finansowych za lata 2021, 2022 i 2023 koszty nie przekraczały wysokości przewidzianych w ww. planach. Plan rzeczowo-finansowy na 2022 r. przewidywał:

- pozostałe koszty w wysokości 52,8 tys. zł, podczas gdy wykonano je w wysokości 53,3 tys. zł – przekroczono plan o 0,5 tys. zł;
- koszty finansowe w wysokości 40,0 tys. zł, podczas gdy wykonano je w wysokości 49,2 tys. zł – przekroczono plan o 9,2 tys. zł.

Kwestor wyjaśnił, że *przekroczenie zaplanowanej wysokości pozostałych kosztów spowodowane było poniesieniem dodatkowych kosztów wynikających ze zdarzenia losowego – zalanie windy. Z kolei przekroczenie planu w zakresie pozycji kosztów finansowych spowodowane było niekorzystnymi wahaniami kursu walut – ujemnymi różnicami kursowymi.*

(akta kontroli str. 2361-2615, 2648-2662, 2896-2902)

3.4. Zgodnie z obowiązującą w Akademii Polityką Rachunkowości¹³⁶, należności i roszczenia należało wykazywać w kwocie wymagającej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, czyli pomniejszonej o odpisy aktualizujące wartość należności. Odpisów aktualizujących powinno się dokonywać w oparciu o analizę struktury wiekowej sald należności z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiązało się z daną należnością. Odpis aktualizujący należało utworzyć na dzień bilansowy w wysokości 100% należności w stosunku do należności wątpliwych, o wysokim stopniu nieściągalności, przeterminowanych powyżej 180 dni. Zgodnie z zasadami rachunkowości Uczelni, od należności przeterminowanych były naliczane odsetki ustawowe, przy czym mając na względzie racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi, noty odsetkowe od należności zapłaconych po terminie powinny być wystawiane z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego.

Kwestor podał, że *odsetki ustawowe od należności przeterminowanych nalicza się według zasad określonych w ustawie o finansach publicznych oraz odpowiednim rozporządzeniu w sprawie określania odsetek ustawowych. Mając na uwadze racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi, noty odsetkowe od należności zapłaconych po terminie wystawia się z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego.*

¹³⁶ Przyjętą zarządzeniem Rektora nr 64/2020 z 23 lipca 2020 r. w sprawie wprowadzenia Zasad (polityki) rachunkowości Akademii.

Dodał, że przy naliczaniu odsetek obowiązują następujące zasady, wprowadzone zarządzeniem Kanclerza nr 1/2014 z 31 marca 2014 r.:

- kierując się zasadą istotności oraz mając na uwadze racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi, noty odsetkowe za nieterminowe regulowanie należności nie są wystawiane i przesyłane do kontrahentów, jeżeli kwota odsetek jest mniejsza od kosztów egzekucji;
- uwzględniając rachunek ekonomiczny, nie nalicza się odsetek od nieterminowo regulowanych należności w przypadku, gdy wysokość odsetek nie przekracza trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej, z uwzględnieniem możliwości dostarczenia noty odsetkowej dłużnikowi bez ponoszenia dodatkowych kosztów.

Zakładowy plan kont – Opis kont syntetycznych i analitycznych wskazywał, że konto 740 służyło do ewidencji przychodów finansowych m.in. z tytułu odsetek, przy czym odsetki ze zwłokę powinny być zarachowane (jeżeli nie zostały zapłacone) nie później niż na dzień bilansowy. W razie wątpliwości co do zapłaty należnych odsetek za zwłokę, ujmowanych na koncie 740, Akademia powinna dokonywać, nie później niż na dzień bilansowy, odpisu aktualizującego należności z tego tytułu.

(akta kontroli str. 2818-2875)

Badaniem objęto dokumentację księgową wszystkich należności wymagalnych wykazanych w sprawozdaniach Rb-N za IV kwartał 2022 r. i 2023 r. oraz I kwartał 2024 r. w łącznej wysokości 299,14 tys. zł:

- należność, powstała w 2022 r., za opracowanie i przeprowadzenie warsztatów muzycznych w formie on-line w wysokości 0,02 tys. zł powstała w wyniku opłacenia wystawionej przez Akademię faktury na kwotę 0,3 tys. zł, którą opłacono w pełnej wartości, jednak na konto bankowe wpłynęła pomniejszona kwota 0,28 tys. zł. Pomimo prób, nie udało się wyjaśnić niedopłaty – bank polski wskazał, że nie pobrał żadnej prowizji, a zagraniczny bank kontrahenta nie potrafił wyjaśnić źródła potrącenia; nie utworzono w tym zakresie odpisu aktualizacyjnego, co szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.
- należność w wysokości 0,023 tys. zł powstała w 2022 r. w wyniku opłacenia przez kontrahenta faktury w niepełnej wartości. Wysokość należności nie przekraczała wartości minimalnej, od której Akademia naliczała odsetki. Należność została opłacona 19 stycznia 2023 r., przy czym termin uregulowania pierwotnej faktury upłynął 8 grudnia 2022 r.;
- dla nieuregulowanych należności za zamieszkanie w Domu Studenta (w wysokości: w 2022 r. 3,35 tys. zł i 3,12 tys. zł; w 2023 r. 9,9 tys. zł i 11,8 tys. zł; w 2024 r. 31,73 tys. zł) naliczono i księgowano odsetki, wystawiano noty odsetkowe, gdy wartość odsetek przekroczyła wartość, od której Uczelnia naliczała odsetki;
- dla nieuregulowanych należności za świadczone usługi edukacyjne (w wysokości 24,1 tys. zł za 2023 r. i 208,78 tys. zł) naliczono i księgowano odsetki oraz wystawiano noty odsetkowe, gdy wartość odsetek przekroczyła wartość, od której Akademia naliczała odsetki;
- nierozliczona przez pracownika Uczelni na koniec roku 2022 zaliczka w wysokości 0,54 tys. zł została zwrócona 24 stycznia 2023 r.;
- należność, powstała w 2023 r., z tytułu nadpłaty stypendium doktorskiego w wysokości 0,93 tys. zł została zwrócona na rachunek Uczelni;
- należności w wysokości: 0,19 tys. zł (za wynajmem pracownikowi instrumentu w 2022 r.) i 4,31 tys. zł (powstała w 2024 r., za przeprowadzenie przewodu doktorskiego) zostały zapłacone po terminie płatności, nie naliczono odsetek;

- należność z tytułu dostawy towarów i usług w wysokości 0,44 tys. zł – kwota 0,09 tys. zł została zapłacona, korekta faktury wpłynęła po terminie zapłaty pierwotnej faktury; kwota 0,35 tys. zł za zwrot towaru pozostała niezapłacona, na dzień 16 lipca 2024 r. trwało wyjaśnianie z kontrahentem.

Na Uczelni nie przyjęto formalnych zasad prowadzenia egzekucji należności. Dochodzenie należności w zbadanych przypadkach polegało na mailowej korespondencji z dłużnikami.

(akta kontroli str. 2818-2875, 2907-2908, 2919-2920)

3.5. W Akademii nie obowiązywały regulacje przewidujące możliwość albo procedurę udzielania ulgi lub zwolnienia w spłacie należności.

Kwestor wyjaśnił, że *nie przyjęto procedur udzielania ulg w spłacie należności, a autonomiczne decyzje w tym zakresie podejmuje Rektor. Uczelnia nie prowadzi ewidencji zarówno wniosków, jak i decyzji w ww. zakresie. W okresie objętym kontrolą nie było przypadków odmowy udzielenia ulgi lub zwolnienia w spłacie należności.*

(akta kontroli str. 2712-2715, 2720-2757, 2896-2902)

Kierownik Działu Organizacji Nauki i Nauczania wyjaśniła, że w Akademii *nie ustalono warunków i trybu zwalniania z opłaty za postępowanie rekrutacyjne, a w okresie objętym kontrolą nie było przypadków wnioskowania ani zwalniania z ww. opłaty. Dodaje, że na Uczelni nie ustalono innych kryteriów zwalniania z opłaty za przeprowadzenie postępowania nostryfikacyjnego oraz postępowania w sprawie ukończenia studiów na określonym poziomie, niż wskazane w Zarządzeniu Rektora nr 29/2019 z 29 kwietnia 2019 r., tj. iż w wyjątkowych sytuacjach życiowych, które skutkują brakiem możliwości wniesienia opłaty, Rektor może zwolnić z opłaty w całości bądź części.*

Nie przewidziano zwolnień z opłat w obowiązującej na Akademii procedurze potwierdzania efektów uczenia się.

(akta kontroli str. 2712-2715)

Specjalista ds. stopni i tytułów wyjaśniła, że w okresie objętym kontrolą, w Akademii *nie określono warunków i trybu zwalniania z opłat rekrutacyjnych do szkół doktorskich oraz nie było wniosków o zwolnienie z opłaty.*

(akta kontroli str. 2720-2757)

W okresie objętym kontrolą wpłynęło dziewięć wniosków, wszystkie rozpatrzone pozytywnie. Łącznie, na ich podstawie udzielono ulg na kwotę 25,9 tys. zł. I tak:

- pięć wniosków dotyczyło zwolnienia z opłaty za przeprowadzenie postępowania nostryfikacyjnego dla uchodźców z Ukrainy, wnioski uzasadniano wojną w kraju pochodzenia i sytuacją ekonomiczną w Polsce;
- 2 stycznia 2023 r. wpłynął wniosek o zwolnienie z całości opłaty (tj. 3,5 tys. zł) za procedurę potwierdzenia efektów uczenia się uzasadniony trudną sytuacją materialną i rodzinną, Rektor wyraziła zgodę;
- 4 maja 2023 r. wpłynął wniosek o obniżenie opłaty za procedurę efektów uczenia się do 2 tys. zł i rozłożenie jej na raty, wniosek uzasadniono trudną sytuacją życiową – utratą dotychczasowej pracy, Rektor wyraziła zgodę na obniżenie opłaty i rozłożyła jej płatność na raty;
- 23 marca 2023 wpłynęło podanie o umorzenie całkowite lub umorzenie częściowe z rozłożeniem pozostałej części na raty opłaty za usługę edukacyjną w zakresie powtarzania zajęć uzasadniony trudną sytuacją materialną i rodzinną; załączono opinię o studentce od opiekuna dydaktycznego; Rektor wyraziła zgodę na umorzenie

50% opłaty (tj. 2,8 tys. zł) i rozłożenie pozostałej części¹³⁷ na dwie raty w wysokości 1,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 2712-2715, 2720-2757, 2890, 2896-2902)

Kierownik Działu Organizacji Nauki i Nauczania wyjaśniła, że decyzje o umorzeniu lub obniżeniu opłaty były podejmowane na podstawie przedłożonych wniosków. Okoliczności wskazujące na trudną sytuację materialną i życiową wnioskodawców zawarte w uzasadnieniach były weryfikowane poprzez: rozmowy z wnioskodawcami, przeprowadzane przez Prorektora ds. studenckich i dydaktyki, który przedstawiał rekomendację o udzieleniu lub obniżeniu opłaty; dokumentacji dodatkowej, takiej jak opinie od opiekunów dydaktycznych oraz potwierdzenia trudnych sytuacji życiowych lub statusu uchodźcy. Na ww. podstawie Rektor podejmowała indywidualne decyzje. Dodała, że w okresie objętym kontrolą wystąpiły nieliczne przypadki zwolnień z opłat, a każda decyzja o udzieleniu ulgi lub zwolnienia była podejmowana indywidualnie, po starannej analizie sytuacji wnioskodawcy, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wystąpienie takich przypadków miało charakter indywidualny i było każdorazowo rozpatrywane w kontekście wyjątkowych okoliczności.

(akta kontroli str. 2720-2757)

3.6. Zgodnie z obowiązującą na Akademii Polityką rachunkowości, zobowiązania powinny być wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, czyli do kwoty głównej zobowiązań należało doliczać odsetki wynikające z otrzymanych od kontrahentów not odsetkowych z uwzględnieniem wiarygodnie oszacowanej wartości rezerwy na zobowiązania.

Zakładowy plan kont – Opis kont syntetycznych i analitycznych wskazywał, że konto 750 służyło do ewidencji kosztów finansowych m.in. z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań (cywilnoprawnych i podatkowych).

(akta kontroli str. 2818-2875)

Badaniem objęto dokumentację księgową wszystkich zobowiązań wymagalnych wykazanych w sprawozdaniach Rb-Z za IV kwartał 2022 r. i 2023 r. oraz I kwartał 2024 r. na łączną kwotę 67,1 tys. zł:

- zobowiązania w wysokości: 0,49 tys. zł za 2022 r.; powstałe w 2023 r. 5,6 tys. zł, 0,8 tys. zł; 0,4 tys. zł; oraz 0,6 tys. zł za 2024 r. zostały opłacone, a kontrahenci nie naliczyli odsetek; faktury na ww. kwoty wpłynęły do Akademii po terminie ich płatności;
- zobowiązanie za 2022 r. w wysokości 12 tys. zł powstało w skutek wpłaty wadów przez dwa podmioty biorące udział w postępowaniu przetargowym, podczas gdy w ww. postępowaniach wadia nie było wymagane; wadia zostały zwrócone w styczniu 2023 r., podmioty nie naliczyły odsetek;
- zobowiązanie powstałe w 2022 r. w wysokości 14,6 tys. zł z tytułu wynagrodzenia za umowę cywilnoprawną zawartą 13 grudnia 2022 r. zostało opłacone w styczniu 2023 r., odsetki nie zostały naliczone;
- zobowiązanie za 2023 r. w wysokości 1,2 tys. zł powstało w wyniku opłacenia po wymaganym terminie składek ZUS; kwota odsetek nie przekraczała określonej wartości minimalnej, powyżej której należało opłacić odsetki od zaległości w płatnościach składek;
- zobowiązanie w wysokości 29,83 tys. zł było księgowane w I kwartale 2024 r. z odsetkami, jednak w wyniku zawartej ugody, kontrahent nie naliczył odsetek i zapłacono pierwotną wartość długu;

¹³⁷ Dnia 15 marca 2024 r. wpłynął wniosek o zwrot opłaty za usługę edukacyjną w zakresie powtarzania zajęć uzasadniony faktem skreślenia z listy studentów i braku kontynuacji edukacji na Akademii, a co za tym idzie możliwości realizacji powtarzanego przedmiotu. Rektor wyraziła zgodę.

- zobowiązanie w wysokości 1,6 tys. zł powstało w 2024 r. w wyniku nieterminowego wypłacenia pracownikom zwrotów za ryczałt samochodowy, wypłatę zrealizowano.

(akta kontroli str. 2919-2920)

3.7. Akademia złożyła¹³⁸ sprawozdania „Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” i „Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” za II i IV kwartał 2022 r. i 2023 r. oraz za I kwartał 2024 r. zgodnie z terminami¹³⁹ określonymi w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁴⁰. Ww. sprawozdania były przysyłane za pośrednictwem systemu e-PUAP, w formie i zakresie odpowiadającym udostępnionym formularzom, a dane w nich zamieszczone były spójne z przedstawionymi danymi z ewidencji finansowo-księgowej Uczelni.

(akta kontroli str. 2818-2875)

3.8. Uczelnia otrzymała w poszczególnych latach na działalność bieżącą m.in. środki w formie następujących dotacji i subwencji:

- 2022 r.: subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego 39 650,5 tys. zł¹⁴¹; dotacje z budżetu państwa na zadania związane z działalnością kulturalną 978,0 tys. zł; dotacje z budżetu państwa na świadczenia dla studentów i doktorantów 1 162 tys. zł; dotacje z budżetu państwa na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, kształcenia lub prowadzenia działalności naukowej 52 tys. zł; środki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków 20,8 tys. zł; środki na realizację projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki 26,4 tys. zł; środki na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych 1 625,4 tys. zł;
- 2023 r.: subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego 46 124,0 tys. zł¹⁴²; dotacje z budżetu państwa na zadania związane z działalnością kulturalną 887,8 tys. zł; dotacje z budżetu państwa na świadczenia dla studentów i doktorantów 1 109 tys. zł; dotacje z budżetu państwa na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, kształcenia lub prowadzenia działalności naukowej 34 tys. zł; środki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków 16,1 tys. zł; środki na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych 1 796,3 tys. zł.

¹³⁸ Za II kwartał 2022 r. 14 lipca 2022 r.; za IV kwartał 2022 r. 6 lutego 2023 r.; za II kwartał 2023 r. 14 lipca 2023 r.; za IV kwartał 2023 r. 5 lutego 2024 r.; za I kwartał 2024 r. 15 kwietnia 2024 r. (14 kwietnia 2024 r. był niedzielą).

¹³⁹ Tj. za I i II kwartał – 14 dni, za IV kwartał 37 dni – po upływie okresu sprawozdawczego. W przypadku gdy ostatni dzień złożenia sprawozdania, w tym oznaczony datą, przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy – pierwszy dzień roboczy następujący po tym dniu.

¹⁴⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 652.

¹⁴¹ Minister KiDN 3 czerwca 2022, w formie komunikatu, wydał decyzję o przyznaniu Akademii subwencji w wysokości 38 976 tys. zł. Następnie, 10 października 2022 r. wydał komunikat o zwiększeniu wysokości subwencji o 374,5 tys. zł (z przeznaczeniem na zwiększenie wynagrodzeń pracowników Uczelni); 23 grudnia 2022 o kolejne 400 tys. zł (z przeznaczeniem na zabezpieczenie zbiorów bibliotecznych).

¹⁴² Zgodnie z zawiadomieniem Ministra KiDN z 11 maja 2023 r. otrzymała subwencję w wysokości 45 511 tys. zł. Minister KiDN zwiększał przyznaną kwotę komunikatami: z 14 sierpnia 2023 r. o 463 tys. zł (z przeznaczeniem na sfinansowanie wzrostu kosztów funkcjonowania Akademii); z 14 września 2023 r. o 50 tys. zł (z przeznaczeniem na wsparcie finansowe XI Ogólnopolskiego Konkursu Altówkowego); 22 listopada 2023 r. o 100 tys. zł (w związku ze zwiększonymi kosztami bieżącej działalności). Ww. zwiększenia subwencji nie zostały uwzględnione w podstawie naliczenia wysokości subwencji na rok 2024.

W roku 2024 planowane¹⁴³: subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego 55 660,6 tys. zł; dotacje z budżetu państwa na zadania związane z działalnością kulturalną 889,3 tys. zł; dotacje z budżetu państwa na świadczenia dla studentów i doktorantów 1109 tys. zł; dotacje z budżetu państwa na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, kształcenia lub prowadzenia działalności naukowej 34 tys. zł; środki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków 15,0 tys. zł; środki na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych 977,1 tys. zł.

Dla dotacji na zadania związane z działalnością kulturalną, o której mowa w art. 459 pkt 4 UPSWiN, prowadzono odrębną ewidencję księgową.

(akta kontroli str. 2648-2662, 3060-3722)

Akademia otrzymała dodatkowe środki z subwencji w 2022 r., z przeznaczeniem na zwiększenie wynagrodzeń jej pracowników w wysokości 374,5 tys. zł i jednocześnie informacją, że zwiększenie wysokości subwencji nie zostanie uwzględnione w podstawie naliczania subwencji na rok 2023. Minister KiDN jednorazowo zwiększył wysokość subwencji¹⁴⁴.

Kwestor wyjaśnił, że *Akademia nie zabiegała w Ministerstwie KiDN o dodatkowe środki na wynagrodzenia*. Jak to opisano w pkt. 3.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, sposób podziału ww. środków został uzgodniony ze związkiem zawodowym.

(akta kontroli str. 2620-2647, 2648-2662, 2909-2917, 3060-3667)

Akademia 9 kwietnia 2019 r. otrzymała od Ministra NiSW obligacje skarbowe o wartości 6 000 tys. zł. Uczelnia nie sprzedawała obligacji przed terminem wykupu, zostały one wykupione 25 maja 2021 r. Uzyskane z wykupu obligacji środki w wysokości 6 000 tys. zł posłużyły w okresie objętym kontrolą finansowaniu nakładów na rzeczowe aktywa trwałe. Zostały one przeznaczone m.in. na sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego pt. „Przebudowa i remont zabytkowego budynku Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu”. Na dzień 22 lipca 2024 r., Akademia nie posiadała żadnych obligacji skarbowych.

(akta kontroli str. 2903-2906)

Uczelnia wywiązywała się z obowiązków sprawozdawczych w zakresie wykorzystania środków z dotacji.

(akta kontroli str. 2511-2556, 2616-2619, 2896-2902)

Prawidłowość wydatkowania środków finansowych otrzymanych przez Uczelnię z tytułu dotacji zbadano na podstawie próby wybranych dotacji celowych, z których środki były wydatkowane w okresie objętym kontrolą:

- przeznaczonych na przebudowę i remont zabytkowego budynku Akademii (segment B) w wysokości 4 483,1 tys. zł (27% ogółu wydatków na ww. cel);
- przeznaczonych na zakup instrumentarium w celu stworzenia nowej oferty kulturalnej i edukacji artystycznej Uczelni w wysokości 955 tys. zł (69% ogółu wydatków przeznaczonych na ten cel).

Stwierdzono, że środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowach dotacji, a sposób ich wydatkowania był zgodny z przepisami prawa i zawartymi umowami. Inwestycja przyczyniła się do uzyskania efektów poprawiających warunki i jakość kształcenia.

(akta kontroli str. 2922-2923, 3060-3667)

¹⁴³ Wartości wynikające z planu rzeczowo finansowego na rok 2024 przyjętego 27 maja 2024 r.

¹⁴⁴ Na podstawie decyzji Ministra Finansów nr MF/FS2.4143.3.62.2022.MF.4113 z 5 października 2022 r.

Spośród otrzymywanych środków finansowych pochodzących z subwencji na zadania dotyczące utrzymywania i rozwoju potencjału dydaktycznego oraz na zadania dotyczące utrzymywania i rozwoju potencjału badawczego, Akademia wydatkowała:

- na przewody naukowe własnych pracowników¹⁴⁵ w 2022 r. 23,6 tys. zł, a w 2023 r. 144,3 tys. zł;
- na szkolenia pracowników dydaktycznych i administracyjnych¹⁴⁶ Akademia w 2022 r. 365,3 tys. zł, a w 2023 r. 348,2 tys. zł;
- na koszty podróży służbowych pracowników¹⁴⁷ Akademii w 2022 r. 162,4 tys. zł, a w 2023 r. 201,9 tys. zł.

Badaniem objęto dokumentację wydatkowania wybranych środków przeznaczonych na utrzymanie i rozwój uczelni, rozwój zawodowy pracowników uczelni oraz działalność kulturalną. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

(akta kontroli str. 2926-2939)

3.9. W okresie objętym kontrolą w Akademii realizowano sześć zadań inwestycyjnych finansowanych: ze środków własnych o łącznej wartości 20 192,9 tys. zł; z dotacji celowych o łącznej wartości 102 236,5 tys. zł; z funduszy UE o łącznej wartości 167 406,8 tys. zł. Cztery z nich były w fazie przygotowania, zakończenie jednego planowane było na 31 grudnia 2024 r., a jedno, o łącznej wartości 16 595,1 tys. zł, zakończono w trakcie trwania kontroli, tj. 31 maja 2024 r. W Uczelni, w latach 2022 - 2024 (stan na 23 kwietnia 2024 r.) realizowano 16 zakupów inwestycyjnych, spośród których zakończono 12 (o łącznej wartości 11 981,3 tys. zł), a cztery pozostawały w toku. Były one realizowane: ze środków własnych, o łącznej wartości 2 286,5 tys. zł; z subwencji, o łącznej wartości 32,3 tys. zł; z dotacji celowej, o łącznej wartości 2 315,2 tys. zł; ze środków UE o łącznej wartości 7 429,2 zł.

(akta kontroli str. 3006-3059)

Badaniem objęto dokumentację zrealizowanej inwestycji oraz zakupów inwestycyjnych:

- „Przebudowa i remont zabytkowego budynku Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego – Etap I: segment B” o łącznej wartości 16 595,1 tys. zł (finansowanego: ze środków własnych - 6 575,9 tys. zł; z dotacji celowych - 3 336,6 tys. zł; z funduszy UE - 6 682,6 tys. zł);
- zakup instrumentarium w celu stworzenia nowej oferty kulturalnej i edukacji artystycznej Akademii o łącznej wartości 10 268,3 tys. zł (finansowanego: ze środków własnych - 473,9 tys. zł; z dotacji celowych - 2 315,2 tys. zł; z funduszy UE - 7 479,2 tys. zł);
- zakup systemu do grupowego nauczania gry na fortepianie o łącznej wartości 67,6 tys. zł (finansowanego ze środków własnych).

(akta kontroli str. 2922-2924, 3006-3059)

Przygotowanie i realizacja inwestycji „Przebudowa i remont zabytkowego budynku Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego – Etap I: segment B” przebiegło zgodnie z obowiązującymi regulacjami. W szczególności prawidłowo dokonano wyboru wykonawcy, a realizacja miała zapewnione finansowanie i przebiegała zgodnie z planami rzeczowo-finansowymi dla poszczególnych lat realizacji, przy czym dokonywano odpowiednich zmian harmonogramów rzeczowo-finansowych stanowiących załączniki do umów o dofinansowaniu. Inwestycja zapewniła bezpieczne i higieniczne warunki pracy i kształcenia oraz zgodność z aktualnymi przepisami technicznymi, w tym bezpieczeństwa pożarowego w przebudowywanym obiekcie. W wyniku realizacji inwestycji zapewniono pełną dostępność dla osób

¹⁴⁵ Zbadano wydatki w wysokości: za 2022 r. 5,3 tys. zł (23%); za 2023 r. 18,1 tys. zł (12%).

¹⁴⁶ Zbadano wydatki w wysokości: za 2022 r. 20,4 tys. zł (6%); za 2023 r. 21,8 tys. zł (6%).

¹⁴⁷ Zbadano wydatki w wysokości: za 2022 r. 32,5 tys. zł (20%); za 2023 r. 22 tys. zł (11%).

niepełnosprawnych do przebudowanego segmentu zabytkowego budynku. Inwestycja przyczyniła się do uzyskania efektów poprawiających warunki i jakość kształcenia.

(akta kontroli str. 2923)

Zakupy inwestycyjne zrealizowano w sposób zgodny z przepisami prawa, w tym wewnętrznym Regulaminem zakupów. Zapewniono finansowanie, a realizacja przebiegała zgodnie z treścią zawartych umów. Zakupy przyczyniły się do uzyskania efektów poprawiających warunki i jakość kształcenia.

„Zakup instrumentarium (...)” poprawił stan wyposażenia Uczelni w instrumentarium przeznaczonego do realizacji działalności artystycznej i naukowej, w tym koncertów, konkursów i przesłuchań oraz edukacji artystycznej. Zakupiono 69 zestawów instrumentów i wyposażenia scenicznego, w tym systemu nagłośnienia, oświetlenia i transmisji telewizyjnych.

Opracowanie i zakup prototypowego systemu do grupowego nauczania gry na fortepianie pozwoliło na przeprowadzenie badań w ramach indywidualnego planu badawczego.

(akta kontroli str. 2922, 2924)

Środki trwałe powstałe w wyniku ww. inwestycji i zakupów zostały prawidłowo przyjęte na stan w wprowadzone do ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 3008-3059)

3.10. Akademia na usługi obce wydatkowała w 2022 r. 3 199,7 tys. zł, a w 2023 r. 3 759,1 tys. zł. W 2022 r. Uczelnia zawarła 878 umów cywilnoprawnych, tj. umów zlecenia i umów o dzieło, z których 151 (o łącznej wartości 415,2 tys. zł) z własnymi pracownikami. W 2023 r. spośród 825 umów cywilnoprawnych, kontrahentami 167 (o łącznej wartości 401,5 tys. zł) byli pracownicy Akademii. W pierwszym kwartale 2024 r. zawarto 333 umów cywilnoprawnych, przy czym 45 z nich (o łącznej wartości 115,5 tys. zł) zawarto z własnymi pracownikami.

(akta kontroli str. 2925)

Na Akademii, w okresie objętym kontrolą, obowiązywała procedura udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej 130 tys. zł, przewidująca uproszczone postępowanie w zakresie zamówień wartości do 10 tys. zł oraz możliwość odstąpienia od stosowania Regulaminu.

(akta kontroli str. 2758-2776)

Kanclerz wyjaśnił, że szczególnie istotne dla zawierania umów cywilnoprawnych w obszarze związanym z wydatkami z dotacji celowej warsztatowe jest przygotowanie przez Prorektora ds. artystycznych, naukowych i kontaktów międzynarodowych corocznego zestawienia kosztów w dziedzinach: artystyczna, naukowa, dydaktyczna. Ww. zestawienie powstaje w oparciu o plany działań sporządzane przez poszczególnych kierowników katedr i zakładów oraz dyrektorów instytutów, które były akceptowane przez dziekanów wydziałów i dopiero wtedy były przekazywane do ww. prorektora. Dodał, że umieszczenie na liście wydarzeń pozwala na finalizację procesu z wykorzystaniem wskazanego w Regulaminie zakupów załącznika nr 2, który przewiduje wymagane procedurą akceptujące podpisy: wnioskującego pedagoga, aprobującego dyrektora lub kierownika zakładu/katedry i zatwierdzających – Kwestora i Rektora lub Kanclerza. Kanclerz podkreślił, że umowy mogą zostać zawarte wyłącznie dla kompletnie wypełnionych i zaakceptowanych załączników nr 2. Badaniem objęto umowy cywilnoprawne zawarte z:

- pracownikami administracji na: projekt graficzny książeczki CD Stanisława Aleksandrowicza – Teoria Względności; przygotowanie materiałów informacyjnych XV Forum Akademickie; proces edytorski „Edukacja jako impuls do społecznej inkluzji”; przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń

okresowych pracowników, w tym egzaminu sprawdzającego w dziedzinie BHP;

- z pracownikami dydaktycznymi na: pełnienie funkcji Przewodniczącego Jury XVIII Ogólnopolskiego Konkursu Dzygentów Chóralnych im. Stanisława Kulczyńskiego w Poznaniu; pełnienie funkcji Przewodniczącego Jury XI Ogólnopolskiego Konkursu Wiończelowego; opracowanie edytorskie utworu nutowego „Alegorie kwietne”; pełnienie funkcji jurora w międzynarodowym konkursie lutniczym im. W. Kamińskiego; wygłoszenie wykładu „Dzwony – symbol radości i smutku (...)” podczas I międzynarodowego konkursu klawesynowego „Wanda Lewandowska in Memoriam” 2023; korektę nut i skład komputerowy zeszytu Pośpiewaj 9.

Badanie wykazało, że zakres obowiązków pracowników nie pokrywał się z zakresem ww. umów, zostały one prawidłowo zawarte, zrealizowane i rozliczone.

(akta kontroli str. 2895, 2925)

3.11. Roczne sprawozdania finansowe za lata 2021-2023 były każdorazowo badane przez biegłego rewidenta. W swoich sprawozdaniach biegli wskazywali, że w ich opinii sprawozdania finansowe przedstawiały rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Akademii na dzień bilansowy oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości¹⁴⁸ oraz przyjętymi zasadami rachunkowości. Ww. sprawozdania były zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Uczelnią przepisami prawa i Statutem oraz zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami uor. Biegli nie formułowali zaleceń.

Biegli do zbadania rocznych sprawozdań finansowych zostali wybrani przez Radę na dwuletnie okresy sprawozdawcze, tj. na lata 2020-2021 uchwałą nr 29 z 9 listopada 2020 r. oraz na lata 2022-2023 uchwałą nr 01/12/2022 z 12 grudnia 2022 r.

Kwestor wyjaśnił, że *wybierając firmy audytorskie, do których wysłano zaproszenia do składania ofert kierował się rejestrem biegłych rewidentów, niezależnością i bezstronnością oraz doświadczeniem i kwalifikacjami niezbędnymi do badaniu sprawozdania finansowego.*

(akta kontroli str. 2314-2360, 2903-2906)

3.12. Zgodnie z § 83 pkt 2 Statutu, pobierane opłaty za usługi edukacyjne stanowiły jej przychody. W okresie objętym kontrolą, na Uczelni obowiązywały regulacje w sprawie wysokości i sposobu wnoszenia opłat za usługi edukacyjne¹⁴⁹. Zarządzenie ws. opłat za usługi edukacyjne przewidywało opłaty za:

- powtarzanie określonych zajęć (przedmiotów) z powodu niezadowolających wyników w nauce oraz za usługi związane z prowadzeniem zajęć nieobjętych programem studiów, w tym zajęć uzupełniających efekty uczenia się niezbędne do podjęcia studiów drugiego stopnia na określonym kierunku (z podziałem na zajęcia indywidualne, grupowe, tj. od dwóch do czterech osób oraz zbiorowe);
- studia dla cudzoziemców;
- usługi związane z przeprowadzeniem procedury potwierdzania efektów uczenia się;
- uczestnictwo w kursie prowadzącym do uzyskania przygotowania pedagogicznego;
- za wydanie określonych dokumentów (odpis albo duplikat dyplomu lub suplementu do dyplomu, w języku obcym; legitymacja studencka lub jej

¹⁴⁸ Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.), dalej: uor.

¹⁴⁹ Zarządzenia Rektora w sprawie wysokości i sposobu wnoszenia opłat za usługi edukacyjne: nr 28/2021 z 1 marca 2021 r.; nr 27/2022 z 1 października 2022 r.; nr 6/2023 z 27 marca 2023 r. Dalej: zarządzenie ws. opłat za usługi edukacyjne.

- duplikat; uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą);
- z tytułu zamieszkania w Domu Studenta.

(akta kontroli str. 2663-2726)

Zarządzenie ws. opłat za usługi edukacyjne każdorazowo było pozytywnie zaopiniowane przez Samorząd Studencki¹⁵⁰.

(akta kontroli str. 2725-2728)

Wysokość opłat za usługi edukacyjne określone w ww. zarządzeniu była ustalana w oparciu o wyliczenia stawki godzinowej z pensum na danym roku akademickim, wyliczony przez Kwestora.

W okresie objętym kontrolą, na Uczelni obowiązywały regulacje w sprawie wysokości opłaty za postępowanie rekrutacyjne dla kandydatów na studia wyższe w Akademii¹⁵¹. Ww. zarządzenie ustalało wysokość opłaty rekrutacyjnej oraz zasady jej wnoszenia, tj. m.in. wielokrotność opłaty przy rekrutacji na więcej niż jeden kierunek studiów oraz brak zwrotu opłaty, chyba że kierunek nie zostanie utworzony.

(akta kontroli str. 2709-2726)

W kontrolowanym okresie, na Uczelni obowiązywały też regulacje w sprawie ustalenia wysokości opłaty za przeprowadzenie postępowania nostryfikacyjnego oraz postępowania w sprawie potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie¹⁵².

(akta kontroli str. 2702-2708)

3.13. W okresie objętym kontrolą na Akademii zostały wyodrębnione następujące fundusze: zasadniczy, stypendialny, wsparcia osób niepełnosprawnych, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, rezerwowy.

Stan funduszu zasadniczego od początku roku 2022 do końca I kwartału 2024 zwiększył się o 54,6% (tj. 20 692 321,21 zł).

Wartość tego funduszu na początek poszczególnych lat z okresu 2022-2024 wynosiła odpowiednio: 37 880 431,14 zł; 47 307 431,28 zł; 58 980 689,38 zł. Zwiększenia ogółem w okresie od początku 2022 r. do końca I kwartału 2024 r. wyniosły odpowiednio: 10 653 306,3 zł i 13 568 102,17 zł (w I kwartale 2024 r. nie było zwiększeń). Zmniejszenia ogółem funduszu w ww. okresie wyniosły natomiast odpowiednio: 1 226 306,16 zł; 1 894 844,07 zł; 407 937,03 zł. Stan funduszu na koniec 2022 r., 2023 r. i I kwartału 2024 r. wynosił odpowiednio: 47 307 431,28 zł; 58 980 689,38 zł; 58 572 752,35 zł.

(akta kontroli str. 2648-2662, 2940-3005)

Stan funduszu stypendialnego na początek poszczególnych lat z okresu 2022-2024 wynosił odpowiednio: 205 979,58 zł; 251 829,58 zł; 303 600,18 zł. Zwiększenia ogółem w okresie od początku 2022 r. do końca I kwartału 2024 r. wyniosły odpowiednio: 1 226 000,00 zł; 1 173 000,00 zł; 360 000,00 zł. Zmniejszenia ogółem funduszu w ww. okresie wyniosły natomiast odpowiednio: 1 180 150,00 zł; 1 121 229,40 zł; 368 820,00 zł. Stan funduszu na koniec 2022 r., 2023 r. i I kwartału 2024 r. wynosił odpowiednio: 251 829,58 zł; 303 600,18 zł; 294 780,18 zł.

(akta kontroli str. 2648-2662)

¹⁵⁰ Pisma z 25 lutego 2021 r.; 28 kwietnia 2022 r.; 22 marca 2023 r.

¹⁵¹ Zarządzenia Rektora w sprawie wysokości opłaty za postępowanie rekrutacyjne dla kandydatów na studia wyższe w Akademii w roku akademickim: 2021/2022 (nr 40/2021 z 28 kwietnia 2021 r.); 2022/2023 (nr 16/2022 z 12 maja 2022 r.); 2023/2024 (nr 14/2023 z 17 kwietnia 2023 r.).

¹⁵² Zarządzenie Rektora w ustalenia wysokości opłaty za przeprowadzenie postępowania nostryfikacyjnego oraz postępowania w sprawie potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie w Akademii nr 29/2019 z 29 kwietnia 2019 r. oraz nr 5/2023 z 23 lutego 2023 r.

Stan funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych na początek poszczególnych lat z okresu 2022-2024 wynosił odpowiednio: 46 082,75 zł; 82 351,42 zł; 79 217,48 zł. Zwiększenia ogółem w okresie od początku 2022 r. do końca I kwartału 2024 r. wyniosły odpowiednio: 52 000,00 zł; 34 000,00 zł (w I kwartale 2024 r. nie było zwiększeń). Zmniejszenia ogółem funduszu w ww. okresie wyniosły natomiast odpowiednio: 15 731,33 zł; 37 133,94 zł; 3 065,82 zł. Stan funduszu na koniec 2022 r., 2023 r. i I kwartału 2024 r. wynosił odpowiednio: 82 351,42 zł; 79 217,48 zł; 76 151,66 zł.

Stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na początek poszczególnych lat z okresu 2022-2024 wynosił odpowiednio: 730 849,75 zł; 728 952,10 zł; 744 757,48 zł. Zwiększenia ogółem w okresie od początku 2022 r. do końca I kwartału 2024 r. wyniosły odpowiednio: 1 087 602,35 zł; 1 109 155,38 zł; 4 654,28 zł. Zmniejszenia ogółem funduszu w ww. okresie wyniosły natomiast odpowiednio: 1 089 500,00 zł; 1 093 350,00 zł (w I kwartale 2024 r. nie było zmniejszeń).

Stan funduszu na koniec 2022 r., 2023 r. i I kwartału 2024 r. wynosił odpowiednio: 728 952,10 zł; 744 757,48 zł; 749 411,76 zł.

(akta kontroli str. 2648-2662)

Stan funduszu rezerwowego na początek poszczególnych lat z okresu 2022-2024 wynosił odpowiednio: 510 212,39 zł; 509 547,02 zł; 509 547,02 zł. I zmienił się wyłącznie w 2022 r., zmniejszając się o 665,37 zł.

(akta kontroli str. 2648-2662)

3.14. W okresie objętym kontrolą, środki z opisanych szerzej w pkt. 3.13, wyodrębnionych w Akademii funduszy – stypendialnego i wsparcia osób niepełnosprawnych, przeznaczano odpowiednio: na świadczenia dla studentów (stypendium: socjalne, dla osób niepełnosprawnych, rektora i zapomoga) oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej.

Formy wsparcia z ww. funduszy, zostały przewidziane w Regulaminie Świadczeń dla Studentów¹⁵³, określającym, zgodnie z art. 95 ust. 1 UPSWiN: sposób ustalania wysokości świadczeń; szczegółowe kryteria i tryb ich przyznawania oraz sposób wypłacania; sposób ustalania sytuacji materialnej studenta; tryb powoływania oraz skład komisji stypendialnej i odwoławczej komisji stypendialnej.

Regulamin był opiniowany przez Samorząd Studencki.

(akta kontroli str. 2648-2662, 2940-3005)

Według stanów na 31 grudnia lat 2021-2023, liczba studentów otrzymujących wsparcie w formie stypendiów wynosiła odpowiednio:

- socjalne: 59, 46, 25;
- dla osób niepełnosprawnych: 7, 6, 9;
- Rektora: 64, 64, 61.

Na 31 grudnia 2021 r. jedna osoba otrzymywała zapomogę, w pozostałych latach objętych kontrolą nie było takich przypadków.

Ponadto, w Akademii co roku czterech studentów otrzymywało stypendium Ministra KiDN za znaczące osiągnięcia oraz jeden otrzymywał tytuł Studenta Roku, przy czym nagrodę wypłacano ze środków zewnętrznych, tj. przez osoby prywatne za pośrednictwem Fundacji Akademii Muzycznej w Poznaniu. Stypendium Miasta Poznania wspierające studentów z Białorusi otrzymywała każdorazowo jedna osoba w latach akademickich 2022/2023 i 2023/2024. Na 31 grudnia Stypendium Ministra KiDN dla studentów cudzoziemców polskiego pochodzenia lub narodowości polskiej

¹⁵³ Przyjęty zarządzeniem Rektora nr 31/2019 z 15 lipca 2019 r.; dalej: Regulamin świadczeń.

otrzymywała jedna osoba w poszczególnych latach 2021-2022 oraz dwie w roku 2023.

(akta kontroli str. 2777-2785)

Wydatki w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą przeznaczone na stypendia rektora stanowiły nie więcej niż 60% środków wydatkowanych łącznie w danym roku na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi.

Objęta badaniem dokumentacja¹⁵⁴ stypendiów:

- socjalnych zawierała: wniosek wraz załącznikami przedstawiającymi dochody, sytuację majątkową studenta-wnioskodawcy i członków jego rodziny;
- rektora: wniosek, kartę punktacji wypełnioną przez Komisję Stypendialną, dokumentację potwierdzającą informacje wskazane we wniosku;
- dla osób niepełnosprawnych: wniosek, orzeczenie o niepełnosprawności.

W formularzu wniosku, w przypadku wnioskowania o stypendium socjalne w podwyższonej wysokości, uzasadniano wstępnie potrzeby.

Każdorazowo dokumentacja obejmowała potwierdzenie otrzymania decyzji, w formie podpisu na decyzji lub zwrotnej wiadomości e-mail.

Wydane decyzje każdorazowo: były imienne i indywidualne (tj. wydane na w odniesieniu do konkretnego wnioskodawcy); zawierały okres, na jaki przyznano stypendium i jego kwotę; uzasadniały spełnianie warunków, tj. dla stypendium socjalnego – osiąganie kryterium dochodowego, a dla stypendium rektora – wynik wśród 10% najlepszych studentów na wydziale; zawierały pouczenie o prawie do odwołania (druga instancja).

(akta kontroli str. 2921)

Badanie wydatków¹⁵⁵ z funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych wykazało, że środki były wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na m.in.: wynagrodzenie pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych; utrzymanie infrastruktury technicznej służącej osobom niepełnosprawnym (m.in. naprawy, konserwacja i serwis platform); zatrudnienie asystenta osoby niepełnosprawnej; udział w konferencji dotyczącej niepełnosprawnych studentów; udział w konferencji NeuroShow.

(akta kontroli str. 2940-2950)

W okresie objętym kontrolą sprawozdania z wykorzystania środków funduszu stypendialnego i funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych przesyłane za pośrednictwem systemu POL-on były składane terminowo, za wyjątkiem sprawozdań za 2022 r., co zostało szerzej opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 2940-3005)

Prowizorium budżetowe na rok 2022 zostało zatwierdzone przez Rektor 18 stycznia 2022 r., tj. przed jego zaopiniowaniem przez Radę 31 stycznia 2022 r. Analogicznie, zmieniony plan rzeczowo-finansowy na rok 2022 został zatwierdzony przez Rektor 27 grudnia 2022 r., tj. przed jego zaopiniowaniem przez Radę 23 stycznia 2023 r.; podobnie jak zmieniony plan rzeczowo-finansowy na rok 2023, który został zatwierdzony przez Rektor 18 grudnia 2023 r., tj. przed jego zaopiniowaniem przez Radę 8 stycznia 2024 r.

Kwestor wyjaśnił, że *projekty planów rzeczowo-finansowych, jak również ich korekty, przedstawiane są każdorazowo do zaopiniowania przez Radę, zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 1 UPSWiN. Podkreślił, że niezależnie od rodzaju wydanej opinii (może być*

¹⁵⁴ Zbadano dokumentację łącznie 20 stypendiów, w każdym z lat 2022-2023: po cztery stypendia socjalne, po pięć stypendiów rektora, po jednym stypendium dla osób niepełnosprawnych.

¹⁵⁵ Zbadano po 11 wydatków w każdym z lat okresu 2022-2023, tj. wydatki za 2022 r. w wysokości 9 tys. zł (56% ogółu wydatków) oraz za 2023 r. w wysokości 18 tys. zł (50% ogółu wydatków).

pozytywna albo negatywna), to ostatecznie Rektor podejmuje autonomiczną decyzję o zatwierdzeniu planu, który stanowi podstawę do realizacji zadań Akademii. Nie wyjaśniono przyczyn, dla których w ww. przypadkach zatwierdzono plan (lub jego korektę) przed uzyskaniem opinii Rady.

NIK wskazuje, że jakkolwiek opinia Rady i nie jest dla Rektora wiążąca, to jest jednak wymagana (ww. art. 18 ust. 2 pkt 1 UPSWiN), a opiniowanie, ze swojej istoty, ma pełnić rolę doradczą, weryfikacyjną i być kolejnym etapem zapewnienia poprawności przyjmowanych dokumentów. W ww. przypadkach etap ten nie został wprawdzie pominięty, jednak zmiana kolejności podejmowanych czynności całkowicie wypaczała sens opiniowania i nie pozwalała wykorzystać ewentualnie formułowanych w jego trakcie propozycji. W tym kontekście, jeśli nie ma być to tylko pozorna czynność formalna, opiniowanie powinno mieć miejsce przed ostatecznym przyjęciem przedmiotowych dokumentów.

(akta kontroli str. 2403-2606, 2889, 2896-2902)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie utworzono odpisu aktualizacyjnego w stosunku do wątpliwej, nieściągalnej, przeterminowanej powyżej 180 dni należności za opracowanie i przeprowadzenie warsztatów muzycznych w formie on-line w wysokości 0,02 tys. zł, powstałej w wyniku opłacenia wystawionej przez Akademię faktury z 15 lutego 2022 r.¹⁵⁶ na kwotę 0,3 tys. zł. Fakturę tę opłacono w pełnej wartości, jednak na konto bankowe Uczelni wpłynęła pomniejszona kwota, tj. 0,28 tys. zł. Pomimo prób, nie udało się wyjaśnić niedopłaty – bank polski wskazał, że nie pobrał żadnej prowizji, a zagraniczny bank kontrahenta nie potrafił wyjaśnić źródła potrącenia. Zgodnie z częścią 2.1 pkt 5 Polityki Rachunkowości Akademii¹⁵⁷, *odpis aktualizujący należało utworzyć na dzień bilansowy w wysokości 100% należności w stosunku do należności wątpliwych, o wysokim stopniu nieściągalności, przeterminowanych powyżej 180 dni.*

Kwestor przyznał, że *na kwotę niedopłaty za opracowanie i przeprowadzenie warsztatów muzycznych powinien zostać utworzony odpis aktualizujący. Jednocześnie wyjaśnił, że z uwagi na nieznaczną kwotę należności został przeoczony zarówno termin na dokonanie odpisu, jak również kalkulacja kosztów, która pozwoliłaby w myśl prawa podatkowego uznać należność za nieściągalną w przypadku stwierdzenia, że koszty procesowe i egzekucyjne dochodzenia tej należności byłyby równe lub wyższe od kwoty dochodzonej.*

(akta kontroli str. 2336-2360, 2723-2724, 2827, 2831, 2835, 2856, 2866, 2870, 2909, 2919-2920, 3723-3724)

2. Sprawozdania z wykorzystania środków funduszu stypendialnego i funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych za 2022 r. zostały wprowadzone do bazy dokumentów planistyczno-sprawozdawczych z czterodniowym opóźnieniem, tj. 4 kwietnia 2023 r., co naruszało § 16 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia w sprawie systemu POL-on, w myśl którego ww. sprawozdania powinny być wprowadzone do 31 marca roku następującego po roku, za który są składane.

Kwestor wyjaśnił, że *niezwłocznie po stwierdzeniu faktu niezłożenia w obowiązującym terminie sprawozdań za 2022 r., zostały one wysłane do systemu POL-on 4 kwietnia 2023 r., przy czym zostały one udostępnione do wypełnienia dopiero 23 i 24 marca 2023 r. Dodał, że przyczyną przekroczenia terminu złożenia obu sprawozdań w systemie POL-on był nadmiar bieżących obowiązków spoczywających na kwesturze w tym okresie oraz zbieg z terminami sporządzenia*

¹⁵⁶ Z terminem płatności 1 marca 2022 r.

¹⁵⁷ Zasady ewidencji i wyceny aktywów i pasywów, str. 10.

innych sprawozdań, w szczególności zamykania ksiąg rachunkowych za 2022 r. i sporządzania sprawozdania finansowego oraz sprawozdań GUS.

(akta kontroli str. 2511-2542, 2896-2902)

OCENA CZĄSTKOWA

Gospodarka finansowa była prowadzona na podstawie terminowo opracowanych i aktualnych planów rzeczowo-finansowych. Uczelnia w sposób prawidłowy realizowała obowiązek sporządzania sprawozdań w zakresie operacji finansowych, a roczne sprawozdania finansowe były poddawane audytowi. Akademia prowadziła działania mające na celu wyegzekwowanie należnych zaległości, jednocześnie wywiązując się z obowiązku terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań. Pomimo braku procedur, w sposób prawidłowy udzielano ulg w spłacie należności. Środki finansowe z tytułu dotacji i subwencji były właściwie wydatkowane, a obowiązki sprawozdawcze w tym zakresie rzetelnie wykonywane. Inwestycje i zakupy inwestycyjne były prawidłowo przygotowane i realizowane, przynosząc efekty w postaci poprawy warunków kształcenia. Katalog opłat edukacyjnych i ich wysokość zostały ustalone przez Akademię zgodnie z przepisami prawa. W poszczególnych latach badanego okresu w Uczelni wyodrębniono określone fundusze, w tym stypendialny, wsparcia osób niepełnosprawnych, zasadniczy, a korzystanie z ich środków było prawidłowe i rzetelne. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące niedokonania odpisu aktualizacyjnego – relatywnie niewielkiej – należności oraz kilkudniowego opóźnienia w złożeniu sprawozdań nie miały istotnego wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcia działań mających na celu:

Wnioski

- 1) aktualizację Strategii Uczelni w zakresie dotyczącym doprecyzowania ilościowych wskaźników realizacji celów, w tym ich wartości docelowych oraz zasad ich monitorowania, umożliwiających ocenę postępów, efektów i skuteczności zaplanowanych działań;
- 2) dostosowanie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków Akademii do wymagań prawnych w tym zakresie;
- 3) sporządzanie i przesyłanie do Ministerstwa KiDN sprawozdania z realizacji skarg i wniosków;
- 4) określanie limitów przyjęć przez właściwy organ Uczelni oraz ich respektowanie;
- 5) wyposażenie sal dydaktycznych w brakujące apteczki i instrukcje;
- 6) zapewnienia każdorazowego uzyskania zgody Rektora na odstępstwo od stosowania przepisów wewnętrznych Akademii w sprawie udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 130 tys. zł netto;
- 7) zabezpieczanie interesów Akademii w umowach dotyczących dofinansowania pracownikom ich rozwoju zawodowego oraz udostępniania elementów bazy dydaktycznej Uczelni podmiotom zewnętrznym;
- 8) terminowe wystawianie i regulowanie faktur dotyczących należności i zobowiązań Akademii;
- 9) dokonywanie odpisów aktualizujących należności nieściągalne w terminach wynikających z obowiązujących zasad rachunkowości.

Ponadto, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o poinformowanie NIK o decyzjach Komendanta PSP w postępowaniach dotyczących zabezpieczenia

przeciwpożarowego Akademii, w związku z kontrolą przeprowadzoną na zlecenie NIK.

Uwagi NIK zwraca uwagę, że wprowadzone w Akademii mechanizmy dokumentowania systemu kontroli zarządczej i nadzoru nad tym systemem¹⁵⁸ nie pozwalały na prowadzenie w pełni skutecznej kontroli zarządczej¹⁵⁹ i nie eliminowały ryzyka wystąpienia nieprawidłowości, które stwierdzono w każdym z trzech kontrolowanych obszarów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania NIK o
sposobie wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 30 sierpnia 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Artur Pigłas
doradca ekonomiczny
/podpisano elektronicznie/

Karolina Wirszyc-Sitkowska
p.o. Dyrektor Delegatury NIK w Poznaniu
/podpisano elektronicznie/

¹⁵⁸ W rozumieniu części C załącznika do komunikatu nr 23.

¹⁵⁹ Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 3 ufp, do obowiązków Rektora należało zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.